

TARTU VALLA

KUUKIRI

AASTAST 1996

**Koogi küla talgutel
korrastati külast läbi
voolava Laeva jõe kallast**

lk 11

lk 4

**Anna oma hääl Tartu valla
kaasava eelarve ideedele**

lk 6

**Lähtel ehitatakse
hakkpuidu katlamaja**

lk 8

**Kriisikarussellil räägiti
kogukondade olulisusest**

lk 10

Saadjärve Haug 2025

TARTU VALLA KUUKIRI

AASTAST 1996

Väljaandja: Tartu Vallavalitsus ja Volikogu
Toimetuse: Ekas OÜ e-post: kuukiri@tartuvald.ee
Toimetaja: Katrin Sisask Tel. 5627 0280
Reporter: Kaisa Kreela
Küljendaja / fotograaf: Rasmus Karja Tel. 510 3479

Tartu valla Kuukiri ilmub tasuta.

Kuukirja saab elektrooniliselt lugeda valla koduleheküljel aadressilt:
tartuvald.ee/tartu-valla-kuukiri
 või ajakirjana Issuust (numbrid kuni mai 2023):
issuu.com/tartuvald/kuukiri

Detsembri Kuukirjas avaldatavaid kaaskirju ja reklaame ootab toimetuse 1. detsembriks.

Jälgi Kuukirja tegemisi ka Facebookis:
facebook.com/TartuVallaKuukiri

Oled huvitatav ettevõtte Tartu vallas või tead inimest või tegu, mis vääriks kajastust?
 Saada vihje Tartu valla Kuukirjale!

Kuukirjas avaldatakse eelmisel kuul valda sündinud ja meie seast lahkunute andmeid. Lehte lisatakse nende laste nimed, kelle vanemad on vallale nime avaldamiseks andnud loa.

Toimetusel on õigus vajadusel tekstidele teha keelekorrekture.

Kõige uuemad uudised Tartu vallas toimuvast leiad Tartu valla kodulehelt ning Tartu valla või Kuukirja Facebooki lehtedelt.

Ära unusta alla laadida Tartu valla äppi! Äpi kaudu saab vallale edastada oma mõtteid ja teavitada parandust vajavatest objektidest.

Tartu Vallavalitsus

Haava tn 6, Kõrveküla alevik,
 Tartu vald, 60512 Tartumaa.
Vastuvõtt T kell 8.00–12.00 ja 12.30–18.00.
Tel. 510 6363, **e-post:** tartuvald@tartuvald.ee

Tabivere teeninduspunkt

Tabivere Päevakeskuses
 Same tee 1, Tabivere alevik,
 Tartu vald, 49127 Tartumaa.
Vastuvõtt T kell 8.30–12.00.
Tel. 5196 7738, **e-post:** tartuvald@tartuvald.ee

Laeva teeninduspunkt

Väänikvere tee 8, Laeva küla,
 Tartu vald, 60608 Tartumaa.
Vastuvõtt T kell 13.00–16.30.
Tel. 5302 6608, **e-post:** tartuvald@tartuvald.ee

Piirissaare teeninduspunkt

Valla, Tooni küla,
 Tartu vald, 62603 Tartumaa.
Vastuvõtt T kell 9.00–10.00, muul ajal kokkuleppel.
Tel. 529 4630,
e-post: toomas.lindjärv@tartuvald.ee,
piirissaare@tartuvald.ee

Trükk: AS Ecoprint
Tiraaž: 6500

16.10.2024 vallavolikogu istungil vastu võetud otsused

Kadri Linamägi,
Tartu valla personali- ja
dokumendihalduse spetsialist

OTSUSED

Otsus nr 36 – Nõusoleku andmine hankelepingu sõlmimiseks

Anda Tartu Vallavalitsusele nõusolek sõlmida hankeleping Kõrveküla Põhikoolile moodulhoone ehitamiseks summas 434 294,28 eurot ilma käibemaksuta, 529 839,02 eurot koos käibemaksuga.

Otsus nr 37 – Lepingu sõlmimine

Sõlmida Tartu linnaga koostööleping, mille alusel on Tartu valla elanikel võimalik viia jäätmeid Tartu linnas Jaama tn 72C ja Selli tn 19 asuvasse jäätmejaamadesse.

Tartu Vallavalitsusel sõlmida Tartu Linnavalitsusega jäätmejaamade kasutamiseks leping perioodiks 01.01.2025–31.12.2026.

Otsus nr 38 – Loa andmine kollektiivlepingu sõlmimiseks

Anda Tartu Vallavalitsusele luba kollektiivlepingu sõlmimiseks Eesti Haridustöötajate Liiduga, mille kohaselt lasteaiaõpetajate töötasu alammäär täistööajaga töötamisel on 90% üldhariduskooli õpetaja töötasu alammäärast.

Otsus nr 39 – Loa andmine Lähte Ühisgümnaasiumi spordihoone ümberehitus- ja laiendustööde riigihanke korraldamiseks ning eduka pakkujaga hankelepingu sõlmimiseks

Lubada Tartu Vallavalitsusel korraldada hange Lähte Ühisgümnaasiumi spordihoone ümberehitus- ja laiendustööde tellimiseks.

Lubada Tartu vallavanemal sõlmida Tartu Vallavalitsuse poolt edukaks tunnistatud pakkujaga hankeleping.

Järgmine volikogu istung toimub 20.11.2024 algusega kell 16.00.

Istungeid on võimalik jälgida reaalselt ja järelvaadata Tartu Vallavolikogu Youtube'i kanalilt. Jooksvat protokoll ning hääletustulemusi on võimalik jälgida www.volis.ee leheküljel. Volikogu istungite materjalid on avalikult kättesaadavad veebis: tartuvald.ee/et/volikogu-istungite-materjalid.

Tartu Vallavalitsuse algatatud detailplaneeringud

Tartu Vallavalitsus

Tartu Vallavalitsus teatab, et võttis oma 24.10.2024. a korraldusega nr 1277 vastu ning suunas avalikule väljapanekule Raadi alevi asuva Rähni tn 1 maaüksuse detailplaneeringu.

Planeeringu eesmärk on kaaluda Rähni tn 1 maaüksusel kehtiva ehitusõiguse suurendamist. Planeeringulahenduse kohaselt soovitakse suurendada hoonete suurimat ehitisealust pinda kuni 400 m²-ni. Planeeringuala suurus on 3 332 m².

Planeeringu koostamise eesmärgid ning planeeringulahendus on kooskõlas Tartu valla üldplaneeringuga. Planeeritavate tegevuste realiseerimisel ei ole ette näha olulist keskkonnamõju. Pidades kinni kõikidest detailplaneeringus esitatud nõuetest, võib tekkida planeeringu elluviimisel vaid ajutine

negatiivne mõju, mis on tingitud ehitustegevuse iseloomust ning tunnetatav ehitusaegsel ajal.

Detailplaneeringu avalik väljapanek toimub ajavahemikul 18.11.2024–01.12.2024 Tartu valla kodulehel www.tartuvald.ee ning Tartu Vallavalitsuse kantseleis (aadressil Haava tn 6, Kõrveküla alevik).

Tartu Vallavalitsus teatab, et on oma 17.10.2024. a korraldusega nr 1245 kehtestanud Raadi alevi asuva Ermi tn 4 maaüksuse detailplaneeringu.

Planeeringulahenduse kohaselt kavandatakse Ermi tn 3 maaüksusele üks kuni seitsmekorruselise korterelamu, milles on ette nähtud ka erinevad äri- ja kaubanduspinnad. Planeeringu koostamise eesmärgid ning planeeringulahendus on kooskõlas Tartu valla

üldplaneeringuga.

Planeeritud tegevuste realiseerimisel ei ole ette näha olulist keskkonnamõju, samuti ei seata ohtu inimeste tervist, vara või kultuuripärandit. Planeeringu elluviimisel võib tekkida ajutine negatiivne mõju, mis on tingitud ehitustegevuse iseloomust ning tunnetatav ehitusaegsel ajal. Arvestades, et tegemist on tiheasustuspriirkonna keskkonnale iseloomuliku mõjuga, ei ole tegemist olulise ebasoodsa mõjuga inimeste heaolule ega tervisele.

Detailplaneeringute algatamise korraldustega on võimalik tutvuda Tartu Vallavalitsuses (aadressil Haava tn 6, Kõrveküla) või Tartu valla kodulehel www.tartuvald.ee.

SINU HÄÄL
KOGUKONNA HEAKS!

Anna oma hääl
2025. a Tartu valla kaasava eelarve ideedele
2.–15. detsembrini
elektroonilises keskkonnas VOLIS

Rohkem infot 2025. a Tartu valla kaasava eelarve kohta leiad veebist –
<http://tartuvald.ee/kaasav-eelarve-2025> või www.volis.ee

Tartu valla kaasav eelarve 2025

Katrin Sisask,
Tartu valla Kuukirja toimetaja

Tartu valla kaasavasse eelarvesse 2025 said kõik vallaelanikud esitada ideid kuni selle aasta 31. oktoobrini. Oodatud olid elanike investeringuideoed, mille maksimaalne maksumus on 30 000 eurot. Rajatav objekt pidi olema avalikuks kasutamiseks ning projektist ei tohtinud tekkida ebamõistlikke kulusid valla järgnevate aastate eelarvetele.

Kaasava eelarvega soovib Tartu vald viia valla eelarve toel ellu kodanikuinitsiatiivina sündinud mõtteid.

See osa vallaeelarvest koostatakse kodanike ettepanekute ja rahvahääletuse alusel. Kaasava eelarve osa suurus 2025. aasta eelarve koostamisel on 60 000 eurot ja ühe idee maksimaalne maksumus 30 000 eurot. Seega saab ellu viidud vähemalt kaks enim hääli saanud projekti.

2025. aasta kaasavasse eelarvesse esitati 12 ideed. Komisjoniliikmed vaatasid kõik ideed ükshaaval läbi ja kontrollisid vastavust nõuetele. Hääletusele suunati 8 ideed. Välja jäid ettepanekud, mis ei vastanud tingimustele. Osade edasi saanud ideede puhul täpsustatakse asukohta või muid detaile.

Tartu valla kaasava eelarve 2025 hääle-

tamine toimub 2.–15. detsembrini 2024. a elektroonilises keskkonnas VOLIS, tutvustades ennast ID-kaardi või mobiil-ID-ga. Valla kodulehel www.tartuvald.ee on VOLIS-e link, mis suunab hääletama. Hääletada saab ka vallamajas ja teeninduspunktid 2.–15. detsembrini. Igal hääletajal on 3 häält, kuid samale ideeale mitut häält anda ei saa.

Hääletada saavad kõik vähemalt 16-aastased vallaelanikud, kelle elukoht rahvastikuregistris on Tartu vald. Kaasava eelarve hääletusel võitnud ideed viiakse ellu 2025. aastal ning elluviimise korraldab vallavalitsus.

Lisainfo www.tartuvald.ee või www.volis.ee

TARTU VALLA KAASAVA EELARVE 2025 RAHVAHÄÄLETUSELE SUUNATUD IDEED

1 - KOOGI RANNA MÄNGUVÄLJAKU UUENDAMINE

eeldatav maksumus: 5 000 €
ettepaneku esitaja: Veronika Täpsi
asukoht: Koogi

Koogi küla ja selle piirkonna elanikel on olnud võimalus kasutada Koogi rannas asuvat laste mänguväljakut, mis pakub rõõmu lastele ja peredele. Praegune mänguväljak on aga tugevalt amortiseerunud ega paku enam väikestele külastajatele turvalist ega

meeldivat keskkonda. Soovime asendada vanad seadmed uute ja vastupidavate mänguelementidega, mis koosneksid näiteks kii-geest, liumäest ja ronimisatraktsioonist. See tagasihoidlik, kuid oluline uuendus tooks rõõmu ja turvalisust Koogi küla lastele ning laiemalt ka teiste piirkondade peredele, kes Koogi randa sagedasti külastavad.

2 - MADALSEIKLUSPARK MAJORAADI PARKI.

eeldatav maksumus: 30 000 €
ettepaneku esitaja: Johanna Kasearu
asukoht: Raadi

Ettepanek on rajada Majoraadi parki madalseiklusrada ning abinööridega tasakaaluliini. See on hea lahendus, mis võimaldaks pakkuda erinevas vanuses lastele õues rohkem tegevust. Turnimine arendab tasakaalu, koordineerimist, füüsilist võimekust

ja ajutööd. Lisaks sellele on see lõbus! Raadil on väikelastele mitu mänguväljakut, ent kooliealistele on tegevusi vähem. See initsiatiiv aitab täita puudulikku lünka, mida meie kogukond on juba mõnda aega tundnud. Lisaks kõigele oleks see suurepärase koht perega aja veetmiseks. Tulge kaasa ja aidake luua vahva madalseikluspark, mis aitab lastel olla aktiivsemad ja toob rõõmu kogu kogukonnale!

3 - RAADI ALEVI JALAKÄIJATUNNELITE KOLEGRAFI KATMINE KVALITEETSE TÄNAVAKUNSTIGA.

eeldatav maksumus: 23 000 €
ettepaneku esitaja: Merli Neito
asukoht: Raadi

Idee eesmärk on katta Raadi alevi jalakäijajätunnelleid risustavad algelised grafitid

kvaliteetse tänavakunstiga. Koostöös on nõusoleku andnud Eesti üks tuntumaid tänavakunstnikke Von Bomb, kelle juhendamisel saavad kohalikud elanikud loodavate teoste sündimisel aktiivselt kaasa lüüa. Korras tunnelid tõstavad elukeskkonna-, kinnisvara- ning turismiväärtust. Igaüks, sõltumata kunstioskustest, saab osaleda. See on hea võimalus panna oma jälg Raadi tulevikku ja muuta avalik ruum tõeliselt kohalikuks nägu!

4 - TABIVERE RAND ATRAKTIIVSEKS SUVITUS- JA PUHKEKOHAKS.

eeldatav maksumus: 30 000 €
ettepaneku esitaja: Mart Toots
asukoht: Tabivere

Tabivere rannas olev suplusala on liivase põhjaga kaetud ainult ca 10 m laiusel alal, ülejäänud osa on mudane. Liivasel alal ujuvad ja hüppavad enamasti noorukid. Väi-

kelastel ei ole rannas kohta, kus mugavalt ja ohutult ujuda ning mängida. Arvestades kogu territooriumi suurust ja külastajate arvu, on vajalik liivaga täidetud suplusala oluliselt suurendada. Lisaks on vaja juurde piknikulaudadega katusega puhkekohti ning tavalisi pinke rannas olemise ja järvevaate nautimiseks. Vajalik on ka korrastada 2013. a ehitatud suitsuahi ja selle kõrval asuv katusega puhkekoht ning paigaldada rohkem lastele mõeldud atraktsioone.

5 - VASULA MÄNGUVÄLJAKU LAIENDUS.

eeldatav maksumus: 15 000 €
ettepaneku esitaja: Annette A
asukoht: Vasula

Vasula mänguväljak leiab igapäevast kasutust, aga selleks, et lastel oleks veel rohkem põhjust ja soovi õues viibida, tuleb olemasolevale alale lisada mõned atraktsioonid. Idee oleks: pinksi-/korvpalliväljaku nurka rajada tänavavalgustus, et seda saaks

kasutada ka pimedal ajal. Keerukarusselli juurde lisada maapealne batuut ja kiikede juurest teha trossiga laskumine. Muudame Vasula aleviku peredele atraktiivsemaks, et neil oleks veel rohkem põhjust maale kolida ja et siin elavatel lastel oleks rohkem põhjust õues aega veeta ja liikuda!

6 - VÄLIJÕUSAAL LÄHTELE.

eeldatav maksumus: 30 000 €
ettepaneku esitaja: Valeeri Rubeika
asukoht: Lähte

Teen ettepaneku teha Lähtele väljõusaal võrkpalliväljakute kõrvale, mida saaks kasutada nii kohalik kogukond kui ka koolilapsed.

See on eriti oluline sellepärast, et täna ei ole Tabivere piirkonnas toimivat sisejõusaali. Jõusaali laiendus hõlmaks endas raskuspakiga kükipinki, raskuspakiga rinnaltsurumispinki ning erinevate võimalustega kerepink. Raskuspakiga väljõusaaliseadmed on väga sarnased sisejõusaaliseadmetele ja seega on need inimeste jaoks tuttavad ja harjutuste läbiviimine on kerge.

7 - VÄLIJÕUSAALI LAIENDUS TABIVERE PARGIS.

eeldatav maksumus: 29 300 €
ettepaneku esitaja: Marika Kookla
asukoht: Tabivere

Antud ettepaneku eesmärk on laiendada Tabivere pargis asuvat väljõusaali ala ja lisada muudetava raskusega jõusaali masinaid, mis annaks inimestele võimaluse viia oma jõusaalitreeningud läbi värskes õhus.

dega pakuka kaitset tuule, vihma ja päikese eest. Puitterrass annaks võimalusi nii õppe-tegevuseks, väliüritusteks kui ka vaba aja veetmiseks. Tekiks ideaalne koht kooli ja kogukonna ürituste läbiviimiseks. Eelmise aasta kaasava eelarve hääletusel napilt kolmandaks jäämine andis võimaluse ehitusprojekti loomiseks ning heade toetajate abil kiviterrassi rajamiseks. 2025. a ootab meid ees kooli 345. aastapäev. Meie kingisooviks on õuesõppeala kooli sisehoovis!

8 - ÕUESÕPPEALA MAARJA- MAGDALEENA KOOLI SISEHOOVIS.

eeldatav maksumus: 25 000 €
ettepaneku esitaja: Kristiina Raja
asukoht: Maarja-Magdaleena

Maarja-Magdaleena Põhikool on väike ja hubane kogukonnakool. Paraku puudub meil võimalus õppetöö läbiviimiseks õues. Rajatav katusealune koos laudade ja pinki-

Lähte hakkpuidukatlamaja

Katrin Sisask,
Tartu valla Kuukirja toimetaja

**Planeeritava katlamaja
kaugkütetorustiku ehitustöödega
alustati septembris, tänaseks
on algust tehtud ka katlamaja-
büroohoone ehitamisega.
Katlamaja valmib 2025. a sügisel.**

Septembris teostatud torustiku ehitustöödega liideti võrguga Lähte Noortekeskus ning kaugküttevõrk Lähel laienes, võimaldades tulevikus ka uutel tarbijatel võrguga liituda. Kaugkütetorustiku ehitustööd kaasrahastas osaliselt Euroopa Liit (SA Keskkonnainvesteeringute Keskus).

Lisaks kaugküttevõrgu laienemisele ehitatakse Lähtele uus katlamaja-büroohoone. Ehitustöödega alustati oktoobris ja nende käigus valmib ka tuletõrje veevõtukoht, mis teenindab lisaks katlamajale Lähte kortermajade piirkonda.

Tänane katlamaja Lähel kasutab kütteks gaasi. See on ehitatud 2006. a ja katlamaja haldab Tartu Vallavalitsusele kuuluv ettevõtte Tartu Valla Haldus. 2012. a ühendati aleviku soojavõrku ka Lähte Ühisgümnaasium. Katlamaja asub aadressil Vahtra tn 4 ja selleks on konteinerkatlamaja, kuhu on 2008. aastal paigaldatud kaks maagaasil töötavat CA 500 (640 kW) katelt. Uue katlamaja ehituseks on taotletud toetust Keskkonna Investeeringute Keskusest.

Miks on uut katlamaja vaja, kui olemasolev süsteem ka veel toimib?

Selleks, et mõista uue katlamaja vajalikkust ja kasu piirkonnale, on vaja mõelda pikemas perspektiivis nii maailmas kui ka Eestis toimuvale. Üheks põhjuseks on kindlasti see, et olemasolev katlamaja ja

selle küttesüsteem on ajale jalgu jäänud. Igal ehitusega seotud investeeringul on oma kindel aeg, mis kulub selleks, et kogu ehitusprotsess ja selle loomulik kulumine ajas tuleb üle vaadata. Seejuures tuleb kriitiliselt mõelda ja otsustada, kas ning milliseid uuendusi kogu süsteem efektiivselt edasi toimimiseks vajab.

Võimalike Lähte kaugküttepiirkonna arengute ja võimaluste välja selgitamiseks koostas Tartu Vallavalitsus 2023. a Lähte kaugküttepiirkonna soojusmajanduse arengukava 2023–2033. Aruanne analüüsib Lähte kaugküttepiirkonna katlamajade ja soojusvõrgu tööd ning soojuse tarbimist, võimalusi soojuse tarbimise vähendamiseks ja säästlikumaks kasutamiseks ning teeb ettepanekuid kaugküttevõrgu renoveerimiseks. Arengukava koostas energietikaspetsialist, diplomeeritud soojustehnikainsener Aleks Mark ja kinnitas volitatud soojustehnikainsener Raido Nei. Arengukava on leitav Riigiteatajas www.riigiteataja.ee/akt/406072023001

Miks valiti just hakkpuidu katlamaja?

Hakkpuidukatla kasutamise üks eelis on võrdlemisi odav kütus. 2022. aasta seisuga on hakkpuit ca 6 korda maagaasist odavam ning selle tarnekindlus on oluliselt kõrgem. Selleks, et aastaringelt katta võrgu soojustarbimine, on vaja lisaks hakkpuidukatlale ka n.ö. varukatelt. Sellest tulenevalt jääb peale uue katlamaja valmimist põhikütteks hakkpuit, teisena kasutatakse päikesepaneele ja puudujäävat osa või talvist tippkoormust jääb katma gaas.

Vastavalt Tartu Vallavolikogu 18.08.2022.a. määrusega nr.14 vastu võetud Tartu valla arengukavale 2022–2030 on energeetika osas teiste seas

eesmärgiks võetud langetada kasvuhoonegaaside heidet, Tartu valla kaugküttekatalmajades fossiilsete kütuste asendamine kliimanetraalsetega, kaugküttesüsteemide rekonstrueerimine energiatõhususe saavutamiseks ja energiatõhususe parandamine koos taastuenergia osakaalu suurendamisega tootmises ja tarbimises. Ka need eesmärgid on põhjuseks, miks valiti just hakkpuidukatlamaja. Hakkpuiduga soojuse tootmisel minnakse üle jätkusuutlikumale kütteviisile ja ühtlasi tagatakse tarbijatele varustuskindlus. Fossiilkütustega nagu maagaas soojusenergia tootmine lisab biosfääri aineringsse süsinikku, samas kui biokütused, nagu puit seda ei tee. Samuti on biokütused taastuvad, mitte nagu fossiilkütused, mis on piiratud loodusvarad ning mis ühel hetkel ammenduvad. Hakkpuidu suureks eeliseks tavaliise puukütte ees on see, et ta koosneb peamiselt puidujääkidest ja selle kasutamine vähendab jäätmete hulka. Hakkpuit on CO₂-neutraalne kütus, kuna põletamisel eralduv süsinikdioksiid on sama, mida puu fotosünteesi käigus omastas. Seega ei suurenda hakkpuit kasvuhoonegaaside taset atmosfääris ega aita kaasa kliimamuutustele.

Miks kütte hind selle aasta kevadel nii suures mahus tõusis?

Kuna hakkpuidukatlamaja Lähel ei ole veel valmis, siis ei ole tänane küttehind selle ehitamisega seotud. Täna toodetakse soojust Lähel endiselt vanade gaasikateldega ja võib öelda, et lisaks tehnilistele lahendustele ja kaasnevatele käidukuludele mõjutab hinnakujunemist oluliselt katlas kasutatava kütuse hind. Kevadine hinnatõus on seotud viimastel aastatel maagaasi müügihinna

Septembris teostatud torustiku ehitustöödega liideti Lähte küttevõrguga noortekeskus ning kaugküttevõrk Lähel laienes. Foto: Tartu Valla Haldus

Katlamaja-büroohoone ehitustöödega alustati oktoobris. Foto: Tartu Valla Haldus

kiire tõusuga. Näitena võib välja tuua, et 2023.a. märtsis oli Lähte kaugküttevõrgus kehtiv hind 56 €/MWh, mis oli peaaegu kaks korda väiksem samal ajal turuhinnaga müüdavast maagaasi hinnast (101 EUR/MWh). Põhjus, miks maagaasi hinna tõus enne 2024. a Lähte kaugkütte hinda ei mõjutanud, seisneb selles, et Tartu Valla Haldusel kehtis veel gaasi edasimüüjaga sõlmitud vana

leping kuni 2023. a 31. detsembrini. Tarbijani jõudis hinnatõus 2024. a aprillis. Vastavalt Kaugkütteseaduse § 9 lõikele 1 peab soojusettevõtja müüdava soojuse piirhinna igale võrgupiirkonnale kooskõlastama Konkurentsiametiga. Konkurentsiameti andmetel on 2024. a 28. oktoobri seisuga Eesti keskmine kaugkütte soojuse müügi piirhind lõpptarbijale ilma käibemaksuta 85.89

€/MWh. Lähte kaugküttevõrgu hinnaks määrati 25.03.2024. a 113,12 €/MWh ja see kehtib kuni 31.01.2025. a. Tarbijatel tuleb valmis olla võimaluseks, et küttehind võib veel mingil määral enne ja ka pärast uue katlamaja kasutusele võtmist muutuda. Seda, milline võiks olla küttehinna muutus, on äärmiselt keeruline prognoosida.

URBACT projekti „Beyond the Urban“ rahvusvaheline kohtumine Bukarestis

Kadri Leetsaar, Tartu valla
arendusosakonna juhataja

2.–3. oktoobril toimus Bukarestis, Rumeenias, projekti „Beyond the Urban“ partnerite kolmas rahvusvaheline kohtumine. Varasemad kohtumised on toimunud Vici linnas Hispaanias ja Tartu vallas Eestis.

Seekordse kohtumise peateema oli intermodaalsus ehk erinevate transpordiliikide omavaheline sidumine. Arutleti, kuidas muuta eri transpordiviiside vaheline liikumine sujuvamaks ning tagada ressursside säästlik kasutamine. Bukaresti linna suurim probleem on autostumine ja järjest süvenevad parkimisprobleemid linnas endas, sõltumata sellest, et hästitoimiv ühistransport on nii bussi, trammi, trolli kui ka metroo näol olemas.

Esimesel päeval anti meile ülevaade Euroopas kasutusel olevatest piletisüsteemidest ja erinevatest transpordijagamise digilahendustest. Samuti jagasid projektipartnerid tagasisidet siiani tehtud tegevuste kohta.

Silmaringi laiendati lisaks ka ligipääsetavuse teemal. Kuidas jõuab puudega, ka ajutise liikumisprobleemiga inimesed, punktist A punkti B? Olgu see siis suunal kodust poodi või teatrisse. Neid teemasid näitlikustati läbi kahe inimese kogemustlugude ning Euroopa linnaruumidest. Läbi nende kogemustlugude saime hea ülevaate avalikruumi kitsaskohtadest, millega puudega inimesed igapäevaselt peavad toime

tulema ning millele meie omavalitsustes peaksime tähelepanu juhtima. Olulised ei ole ainult madalad äärekiivid ja taktiilsed plaadid, vaid ka invasissepääsud, kaldteed treppidel, invatõstukid ja veel palju muud. Samas jõudsim Tartu valla meeskonnaga järeldusele, et Eestis on ligipääsetavuse tagamisel juba märkimisväärseid edusamme tehtud. Kuid siiski on veel pikk tee minna.

Külastasime ka Sträulestis asuvat „Pargi ja sõida“ keskust. See on linna keskusest eemal asuv parkimismaja, mis pakub head transpordiühendust kesklinnaga nii busside kui ka metroo abil. Samas eelistavad siiski paljud autojuhid sõita kesklinna oma autoga ja parkida autot seal, kuigi parkimine parkimismajas on kesklinnas parkimisest kordades odavam ning ka ühistranspordipiletite hinnad on mõistlikud.

Intermodaalsust Bukarest-Ilfovis kogesime praktilise mängu kaudu. Meeskonnad pidid jõudma kindlaks kellaajaks järgmisesse punkti, kasutades selleks kas siis metrood, trammi, trolli, bussi, taksot, jalg- või tõukeratast, jala kõndimist või siis ka kombinatsioone nendest. Päeva lõpetasime ekskursiooniga Rumeenia raudteemuuseumis.

Teisel kohtumise päeval jagasime kogemusi oma planeeritud tegevustega ning milliste keerukustega peame tegevuste täide viimisel toime tulema. Leidsime võimalikke ühiseid probleemseid punk-

te, mida koos projektipartneritega lähitulevikus saame jagada ja lahendada. Jalasirutuspausil viidi meil ekskursioonile Rumeenia Rahvusraamatukokku, kus tutvustati raamatukogu ajalugu ja ülesehitust. Selles raamatukogus on kasutusel kaks otsingusüsteemi – säilikud kuni aastani 1993 on leitavad traditsioonilisest kartoteegisüsteemist ja alates aastast 1993 välja antud säilikud ja väljaanded on leitavad veebikartoteegist. Teise päeva pärastlõunal külastasime Bukaresti bussipeod, kus tutvustati meile linna ühistranspordi tuleviku suundi ning kuidas nemad võtavad kasutusele jätkusuutlikumaid lahendusi ühistranspordis. Hetkel on kasutusel nii diisel- kui ka hübriidmootoriga, aga ka 100% elektrilised bussid.

Järgmine rahvusvaheline kohtumine toimub Tšehhi partnerite juures Hradec Kraloves.

Tartu vald osaleb rahvusvahelises koostööprojekti, kus meie partneriteks on Osona piirkond oma keskuslinnaga Vic (juhtpartner) Hispaaniast, Santa Maria da Feira Portugalist, Hradec Kralove Tšehhist, Machico Portugaist (Madeira), Szabolcs Ungarist, Bram Prantsusmaalt, Bukarest-Ilfov Rumeeniast, Treviso Itaaliast ja Kocani Põhja-Makedooniast. Projekti elluviimist nõustab juhtekspert Clyde Hutchinson Iirimaaalt.

Hea Haridus viis lapsed Vanemuisesse, andis kanadele peavarju ja tõi mälutreener Tauri Tallermaa Rõõmulasse.

Fotod ja tekst:

Kertu Lindma

Tabivere Lasteaed Rõõmula
majandustehnoloog

Tabivere Lasteaed Rõõmula sai jaanuarikuisest taotlusvoorst osalise rahastuse, et Rõõmusemude rühm viia esmakordsele teatrikülastusele Vanemuisesse vaatama visuaal-teatraalset muusikatundi „Peeter ja Hunt“.

17. aprillil said lapsed etendusel teada, kuidas muusikat kuulata, mis hääli teevad pillid ning kuidas Peeter ja Hunt sellest vahva loo tegid. Kogu tegevus oli lõimitud – eelnevalt räägiti ja näidati rühma- ja muusikategevustes, kuidas teatrisse minekul riietuda ja kuidas seal viisakalt käituda. Lapsed ja õpetajad olid saanud kogemuste ja teadmiste üleväga rõõmsad!

Kevadel aga saime rahastuse kahele projektile, „Elu maal“ ja „Õppimine ja õpetamine on kahepoolne pingutus“.

Esimene neist võimaldas meil täita Rõõmukrattide rühma suure projekti. Meie Krattid töid rühma inkubaatori, kuhu pandi kaks hanemuna, kanamunad ja vutimunad. Lapsed olid usinalt munade koorumist oodanud ja et tibukeste koorumisel saaksime linde hoida lasteaias, oli kanadele vaja pea kohale katust – siin tuligi appi Hea Hariduse Fond, kelle abil saime osta kanakuudi. Pedro, Pauliine ja Paavel on juba suured kanad, kes on meile nii mõnegi muna kinkinud.

Teine projekti oli suunatud meie iga-aastasele ühisele meeskonnakoolitusele. Koolituse viis 26. augustil läbi tunnustatud mälutreener Tauri Tallermaa, kes õpetas meile, et meelde jääb see, millest mõtled. Lapsed ei õpi, kui õpetaja neile ei meeldi ja õppimine tähendab pingutamist. Ja me meeskonnaga tööpoolest pingutasime sel esmaspäeval õhtupoolikul – jätsime meelde 20 sõna ja esitasime neid ka tagurpidi järjestuses. Meeleolukas õppimine ja õpetamine kulmineerus aruteluga, et ka meie lap-

sed ja vanemad vajavad mälutreeneri koolitust. Mõeldud-tehtud! 25. novembril tuleb Tauri Tallermaa taaskord meie lasteaiada, et koolitada lapsi ja vanemaid – positiivse vastuse saime Hea Hariduse Fondi sügisestest voorust.

Hea Hariduse Fond on aastate jooksul läbi projektide rahastamise andnud lastele, vanematele ja meeskonnale palju põnevaid koolitusi, õppekäike huvitavatesse paikadesse ja uuenduslikku sisu Rõõmula keskkonnale. Aitäh!

Kogukondade kriisikarussell andis teadmisi, kuidas kriisiplaaniga edasi liikuda

Katrin Sisask,

Äksi kriisistaabi üks juhtidest

1.–2. novembril korraldas Päästeamet Laulasmaal Kogukondade kriisikarusselli. Kriisiks valmisoleku teemadel võtsid sõna nii poliitikud, arvamusiidrid, ajakirjanikud kui ka kogukonnad.

Esimesel päeval räägiti laiemalt elanikonna kaitsest Eestis. Sõna said siseminister Lauri Läänemets, sotsiaalministeeriumi kantsler Maarjo Mändmaa, riigikantselei strateegilise kommunikatsiooni nõunik Mihkel Sildnik, Päästeameti peadirektor Margo Klaos ja Päästeameti Põhja päästkeskuse väejuht Gert Teder.

Esimesest päevast jäid minu jaoks kõlama Lauri Läänemetsa sõnad: „Kõige olulisem on see, kuidas inimesed on ette valmistunud, sest kui inimene ei tea, kuidas varjumiskohta jõuda, siis jääb kriisis varjumiskoht tühjaks.“ Siseministri öeltut täiendas Päästeameti peadirektori välja öeldu: „Statistika järgi on Eestis 15% selliseid elanikke, kes

kriisis ise toime tulla ei saagi, näiteks terviselikel põhjustel. Hinnanguliselt teine 15% Eesti elanikkonnast on täna end hästi ette valmistanud ja oskavad kriisis ise endaga toime tulla. Murekohaks on ülejäänud 70% elanikkonnast, kes saaks iseseisvalt hakkama, kui nad on ise selleks ette valmistunud. Täna nad seda ei ole. Iga inimese kriisivalmidus on oluline selleks, et need, kes võiksid kriisis ise hakkama saada, ei muutuks abivajajateks. Vastasel korral võib juhtuda, et Päästeamet läheb appi ülalnimetatud 70% esindajatele. Abi vajaksid aga need 15% elanikkonnast, kes kriisis ise toime tulla ei saagi.“

Mihkel Sildnik tõi välja, et kriisiplaani koostamisel on üheks olulisemaks osaks kommunikatsiooniplaan. Seda nii riigi, omavalitsuse, kogukonna kui ka perekonna vaates. Oluline ei ole ainult valmistumine, vaid ka see, kuidas kriisis võimalikult kiiresti oluline info kõigi elanikeni jõuab.

Päeva jäi lõpetama küsimus, kas riik peab kaasama kogukondi või peavad kogukonnad kaasama riiki?

Teisel päeval rääkisid riigikaitsest kaitseminister Hanno Pevkur, Eesti Kaitseväge kolonel Janno Märk ja siseministeeriumi asekanstler Tuuli Räim. Ajakirjanduse olulisusest kriiside kommunikeerimisel rääkis Eesti Rahvusringhäälingu ajakirjanik Piia Osula. Teemaplokki jäi lõpetama vaimse tervise ekspert Erik Rüütel.

Tuuli Räim tõi välja, et kui kogukonna tasandil suudame kriisirollid üles leida ja ära jagada, siis see kogukond juba ongi valmis!

Pealelõunal arutati kohalike omavalitsuste ja kogukondade teemablokki. Sõna said riigikogu liige Madis Kallas, Tartu valla vallavanem Jarno Laur, regionaal- ja põllumajandusministeeriumi asekanstler Sigrid Soomlais ja Viskla külavanem Urmo Lusti.

Jarno Laur andis kaasa mõtte: „Teeme igaüks ise kõik, mis saame, ja natuke rohkem, siis olemegi võitnud.“ Urmo Lusti tõi välja, et maal elavad inimesed on päris hästi kriisideks valmis, sest elektrikatkestus ja lumetormis kinni tuisanud tee on nende jaoks asjad, mil-

lega ollakse harjunud. Seda ikka juhtub. See on üks osa maal elamise eripäradest. Nemad on Visklas veel eriti hästi valmis, sest kogukonnas tuntakse üksteist, ressursid on kaardistatud ja teada ning kommunikatsiooniplaangi olemas. Õhtupoolikusse jäi viimane teemablokk „Kogukond ja elanik“, kus said sõna Anni Pea Virtsu Rannahoone MTÜ-st, Mai Timmi Navi külaseltsist ja kutseline korteriühistu juht Taivi Maalman. Oma mõtteid jagas ka hariduspsühholoog Grete Arro.

Võtaksin kaks infotihedat päeva kokku sõnadega: „Kriisiks ei saa kunagi päriselt valmis olla, aga me peame tegema kõik selleks, et olla võimalikult hästi valmis. Kogukonna vaates on meil selleks vaja kaardistada ressursid, jagada rollid, luua kommunikatsiooniplaan, kaasata omaavalitsus ja Päästeamet.“

Fotol vasakult Tartu valla vallavanem Jarno Laur, Külliki Kõrve Kodukant juhataja liige Külli Pann, Päästeameti Lõuna päästkeskuse Ennetusbüroo juhataja Arvi Uustalu ja Äksi kriisistaabi juhid Katrin Sisask ning Aivar Vaher. Foto: Rasmus Kooskora

Tartu valla lumelükkamise piirkonnad 2024/2025

Tartu Vallavalitsus

Piirkondlikud talihooldajad lükkavad lahti ka erateed hooneteni, kus elavad rahvastikujärgsed Tartu valla kodanikud. Sellega seoses palume erateede omanikel sissepääsuteed üle vaadata ning tagada turvaline lumetõrje.

Töid teostavad traktorid on kuni 4 meetrit kõrged ning sahad kuni 4 meetrit laiad. Arvestada tuleb, et puude oksad kaarduvad lume raskuse all tee kohal madalamale ning võivad takistada lumetõrje teostamist.

Infot lumetööde korralduse kohta leiab Tartu valla geoportaalist. Vali teemakaart „Lumelükkamine“. Avaneb

kaart Tartu valla lumelükkamise piirkondadega. Vali huvipakkuv piirkond. Piirkonna kohta avaneb infokast, mis näitab vastavalt valikule kas piirkonna nime, numbrit, hooldajat ja tema kontakte või asustusüksuse infot. Infot saab kasti vahetada üleval paremal olevast kolmnurgast.

Tartu valla lumelükkamise piirkonnad ja kontaktid 2024/2025

Piirkond	Piirkonna nimetus	Ettevõtte	Kontaktisik	Telefon	E-post
1	Kõrveküla-Vahi	Tartu Valla Haldus OÜ	Aigar Lepp, Jaanus Klaus, Jennifer Järvetar	56474475; 5533968; 51985242	haldus@tartuvald.ee
2	Lähte	Tartu Valla Haldus OÜ	Aigar Lepp, Jaanus Klaus, Jennifer Järvetar	56474475; 5533968; 51985242	haldus@tartuvald.ee
3	Kukulinna	Taivo Kingla FIE	Taivo Kingla	56477810	kingla@hotmail.ee
4	Vedu	Tartu Valla Haldus OÜ	Aigar Lepp, Jaanus Klaus, Jennifer Järvetar	56474475; 5533968; 51985242	haldus@tartuvald.ee
5	Tammistu-Möllatsi	Agrimajanduse OÜ	Kalmer Loos	56454971	kalmerloos@gmail.com
6	Maramaa	Tagavälja OÜ	Tanel Läte	5251025	latetanel@gmail.com
7	Kärkna	Kaldimõisa OÜ	Kaspar Kald	53323145	Kaspar.Kald@mail.ee
8	Metsanuka	Kolliotsa OÜ	Tarmo Sild	5219247	kolliotsa@gmail.com
9	Vesneri	Forevi OÜ	Vahur Puusta	5533981	vahur.puusta@gmail.com
10	Kärevere	TREV-2 Grupp AS	Marten Miil	5548979	Marten.Miil@trev2.ee
11	Valmaotsa-Laeva	TREV-2 Grupp AS	Marten Miil	5548979	Marten.Miil@trev2.ee
12	Tabivere	Tartu Valla Haldus OÜ	Aigar Lepp, Jaanus Klaus, Jennifer Järvetar	56474475; 5533968; 51985242	haldus@tartuvald.ee
13	Koogi	TREV-2 Grupp AS	Marten Miil	5548979	Marten.Miil@trev2.ee
14	Elistvere	Tartu Valla Haldus OÜ	Aigar Lepp, Jaanus Klaus, Jennifer Järvetar	56474475; 5533968; 51985242	haldus@tartuvald.ee
15	Maarja-Magdaleena	SJAM OÜ	Siim Siimenson	56702526	toolamaaou@gmail.com
16	Äksi	Tartu Valla Haldus OÜ	Aigar Lepp, Jaanus Klaus, Jennifer Järvetar	56474475; 5533968; 51985242	haldus@tartuvald.ee

Tartu valla kuldsete paaride vastuvõtt toimus sel aastal Tammistus!

Estrit Aasma, Tartu valla kommunikatsioonispetsialist

16. oktoobril kogunesid Tammistu Raamatukogu-Küla keskusesse pidulikule vallavanema vastuvõtule 14 Tartu valla kuldset paari, kes on ühist rada käinud 50, 55, 60 või 65 aastat.

Päikseline ja kuldne sügis küla keskuse akna taga koos imeliste tuntud armastusviisidega, mida esitasid Teresa Järve (viilul) ja Camillo Cabassi (tšello) viisid vallavanem Jarno Lauri oma kõnes mõtisklema selle üle, mis värvi on armastus.

„Tartu vald on kutsunud ellu traditsiooni tähistada väarikate kuul ühiselt kuldpulmaliste tähtpäeva. Küsisin

kuldsetelt paaridelt, kas neil on pika abielu retsepti, ent tõdesime ühiselt, et nii nagu armastus on igal ühel ise värvi, on ka pika ja õnneliku kooselu retsept igal ühel oma.“

Kõikidest paaridest tehti fotoseina taustal paarifoto, mis hiljem raamituna postiga koju saadetakse. Nii jääb kuldsest vastuvõtust kaunis mälestus kõikidele osalejatele.

NB! Peole olid kutsutud paarid, kel täitus 50, 55, 60 ja 65 koosveedetud aastat vahemikus 01.09.2023–31.07.2024.

29. oktoobril peeti Tartu valla Lusikapidu

29. oktoobril peeti selle aasta jaanuaris, veebruaris, märtsis, aprillis, mais ja juunis sündinud laste Lusikapidu. Neil viiel kuul sündis meie valda 83 last – 47 tüdrukut ja 36 poissi.

On juba traditsiooniks saanud, et Tartu vallavanem Jarno Laur annab igale väiksele kodanikule mälestuseks nimetunnistuse ja hõbelusika. Lisaks sellele saavad lapsed raamatu „Pisike puu“. Õnne ja edu kõigile lastele ja nende vanematele!

Kõik kes ei saanud peol osaleda – nimetunnistuse ja hõbelusika saab kätte Tartu vallamajast aadressil Haava 6, Kõrveküla alevik.

Memme-taadi peole saab end registreerida kuni 29. novembrini!

Traditsiooniline Tartu valla memme-taadi pidu toimub 7. detsembril Kõrveküla Põhikooli aulas!

Päevakava:

Kell 14–15 pidulik jõululõuna Kõrveküla Põhikooli sööklas.

Kell 15 peo algus kooli aulas. Tartu vallavanema Jarno Lauri tervitus. Tantsuks mängib Väägvere küla kapell, meeleolu loovad Tabivere rahvatantsurühm TAHE ning folklooriansambel RADASTA Leedust. Öhtut juhib Raul Kivi. Oodata on ka jõuluvana.

Kell 20 peo lõpp.

Palume oma osavõtu registreerida hiljemalt 29. novembriks telefonil 5268895 (Ene Liivamägi). Registreerides on vajalik teatada oma nimi ja peatuse nimi, kui on vajadus kasutada peole tulekuks valla poolt organiseeritud transporti.

Lisainfo: Karita Tilk
Tartu valla kultuuritööspsialist,
53 407100; karita.tilk@tartuvald.ee

5. oktoobril toimus Saadjärvel traditsiooniline spinningupüügivõistlus Saadjärve Haug 2024

Mart Toots,
ürituse peakorraldaja

Esmakordselt toimus võistlus 2010. aastal. Sellel aastal registreerus päikeselise ilmaga (+12 °C õhk ja vee temperatuur +12 °C) 188 osalejat 80 paadil. See on üks suurima osavõtjate arvuga spinningupüügivõistlusi Eestis. Esmakordselt oli Saadjärve võistlusel paatkond Leedust.

Võistlejad alustasid kogunemist juba enne kella 9.00 Tabivere rannas, kus on korralik suur parkla ja Tartu valla avalik slipp, mille juures on pikk Saadjärve Jahtklubi paadisild. Slipi järjekorra vältimiseks suunati kergemad paadid veeskamiseks randa.

Sportlik kalapüük toimus ajavahemikus kell 11.00–15.30. Peale stardipauku asusid paadid omale püügikohti otsima. Esimesed haugid õnnestus tabada juba 10 minuti möödumisel stardist. Ühisstart on võimas vaatepilt nii pealtvaatajatele kui ka võistlejatele.

Võistlus toimus paatidega, ühes paadis võis maksimaalselt olla neli inimest. Kala kogust arvestati paadi kohta ja lubatud püügivahendiks olid spinning rulliga ja lant. Ühes paadis oli lubatud korraga kasutada kolme püügivahendit. Keskkonnaameti Jõgeva ja Tartu regiooni poolt oli eriluba elektrimootori või sisepõlemismootori kasutamiseks. Tänu sellele saavad ka suuremad paadid

võistlusel osaleda.

Võistlusel läksid arvesse ainult haugid ja pikkus pidi olema vähemalt 52 cm (seadusega on minimaalne pikkus 50 cm) ja eriauhind oli suurima haugi ning ahvena püüdjale, mis pidi olema enam kui 25 cm pikk.

Teist aastat kalasid ei kaalutud ja on mindud üle kalade mõõtmisele ja vabastamisele järvel.

Kasutada võis paadis olemasolevat mõõdulinti, aga kõigil oli võimalik saada ka korraldajatelt registreerimisel PVC-lint (15 x 120 cm). Lindiga kaasa anti võistkonna number. Isiklik lint tuli viia registreerimisel kohtunikele kontrollimisele. Soovitati kasutada spetsiaalset mõõdulauda/renni, millel on nullpunkti juures kõrgem serv, et oleks võimalik fikseerida kala ninamik nullpunkti.

Püügiandmed ja fotod tuli saata kohtunikule WhatsAppi rakenduse kaudu. Vajalik oli üles laadida kalast kaks pilti ja soovi korral ka video kala vabastamisest. Püügiandmed tuli esitada kohe peale kala tabamist. Piltide edastamisel oli vajalik teavitada võistkonna number ja püüdja nimi.

Paremusjärjestuse väljaselgitamisel läks arvesse igal meeskonnal nende viis pikimat haugi. Näide: viis haugi kogupikkusega 300 cm. Võistkonna tulemuseks on 300 cm.

Üldarvestuse võitjad teist aastat järjest olid paatkond „Kalakarud“ – Juhko Voomets, Robert Samarüütel ja 8-aastane

Jacob Voomets. Kalade kogupikkus 359 cm.

II koha sai paatkond „Team Lowrance Estonia“ – Aleksander Andrusenko ja Vladimir Amelin, 340 cm. III koha sai paatkond „Aerumehed“ – Venno Viirsalu ja Ilmar Kaasik, 339 cm.

Toimus veel eraldi arvestus naistele ja noortele. Naiste I koha saavutas Kristina Rosenthal tulemusega 77 cm. Noorte I koha saavutas 8. aastane Jacob Voomets tulemusega 194 cm. II koht Andres Kabanen 140 cm. III koht Liise Laanemets 104 cm.

Suurima haugi püüdsid võistkonnad „Aerumehed“ ja „Lõdvikud“. Mõlemad tabasid 86 cm pikkuse haugi.

Lisaks edukamate püüdjate autasustamisele loosisime välja kõikide osalejate vahel suitsuahju ja parvsaunaga sõidu koos SUP-laudade kasutamise ja toitlustusega (5 tundi, väärtus 450 €).

Suitsuahju võitmise loosioon naeratas sellel korral kohalikule Tabivere elanikule Mati Barnhardile.

Parvsauna kinkekaardi võitis Erik Kadak.

Auhinnalaud oli tänu toetajatele jätkuvalt väga uhke, auhindade väärtus kokku 3000 eurot. Kalapüügivõistlus „Saadjärve Haug“ on oluline spordi- ja kultuurisündmus, kuhu tullakse tervest Eestist.

Kohtumiseni järgmisel aastal!

salmo

VOBLA
Matk • Jaht • Kalastus

MIZON

AkzoNobel

SIOVEMAN

VANAKIVI

Saadjärve
Jahtklubi

TARTU VALD

WFISH
www.wfish.ee

EST. 2015
JOOGIPUURID
JP
10 AKS JÄHTPRAEVS

Wirkhaus

Priit Sonn,
ürituse korraldaja

17.–20. oktoobrini toimus Tartu Valla Muusikakoolis David Otto Wirkhausile pühendatud Noorte Puhkpilli- ja löökpilimängijate Konkurss. Osales üle 160 noore muusiku rohkem kui 20 Tartu ja Lõuna-Eesti regioonist. Üksikuid esinejaid oli kohale tulnud ka Pärnust, Tallinnast ja Kiilist.

Konkursi peakorraldaja on juba alates 2014. aastast H.Elleri Muusikakooli ja Tartu Valla Muusikakooli õpetaja Priit Sonn. Konkurssi on igal aastal toetanud Tartu Vallavalitsus, Kõrveküla Põhikool, Eesti Kultuurkapital, Sihtasutus Teater Vanemuine ja Eesti Kontsert. Wirkhausi konkursi üks traditsioone on Eesti muusika propageerimine – kõigil osalejatel tuleb ühe palana kahest kanda ette Eesti heliloojate loomingut. Teiseks traditsiooniks on kahes pillirühmas kõige tublimale peaauphind – päris oma instrument! Sel aastal sai väikse trummi MAPEX omanikuks noor löökpilimängija Kirke Marran. Kirke õpib H.Elleri

Löökpilimängijate Grand Prix võitnud Kirke Marran. Foto: erakogu

Muusikakoolis, tema õpetaja on Heigo Rosin. Flöödi Trevor James omanikuks sai parim flöödimängija Ello Põldma Nõo Muusikakoolist. Ello õpetaja on Lande-Lampe Kits.

Konkursante hindas professionaalsetest muusikutest ja pedagoogidest koosnev žürii:

Kerstin Laanemets, Heimo Hodanjonok ja Kait Tiitso Vanemuise Sümfooniaorkestrist; Toomas Vana Estonia Teatri Sümfooniaorkestrist; MUBA õppejõud Hanna Taube ja Peeter Malkov; H.Elleri

Žürii liige Peeter Malkov ulatab parimale flöödimängijale Ello Põldmale peaauphinna – flöödi Trevor James. Foto: erakogu

Muusikakooli õpetajad Anneli Kuusk, Mihkel Kallip ja Margus Tammemägi; Eesti Muusika- ja Teatriakademia õppejõud Kreete Jacob; Kiili Kunstide Kooli õpetaja Jaan Mesi; Valdo Rüütelmaa Eesti Puhkpillimuusika Ühingust; Tartu Valla Muusikakooli direktor Ele Sonn ja õpetaja Priit Sonn.

Konkursile pani punkti 20.oktoobril toimunud lõppkontsert, kus astusid üles kõik oma pillirühmades 1. koha võitnud laureaadid.

Koogi küla talgud

Maris Kangur,
MTÜ Koogi küla selts

Koogi küla aktiivsemate liikmetega oleme ikka igal aastal korraldanud mitmesuguseid üritusi. Kuigi meie tähtsaimaks sündmuseks on alati olnud augusti 1. nädalavahetusesti toimuv külapäev ja rahvatriatlon, oleme üritanud jõudumööda ka oma külaplatsi ja rannaala arendada ja korras hoida. Kui varasematel aastatel oleme ehitanud randa purde, riievahetuskabiini, autoteest eraldava piirde, uuendanud bussipeatust jms vajaminevat, siis sel aastal otsustasime pöörata rõhku Koogi külast läbi voolava Laeva jõe kallaste korrastamisele, et need liigselt võssa ei kasvaks. Kuna oleme külaplatsi kõrval asuvale saarele paigutanud ka valgetest tähtedest KOOGI nimesildi, mis öösiti ikka meeleolukalt helendab, oleks kahju, kui rajatud ilu lihtsalt võsa varju hääbuks. Selleks puhuks haarasime 13. oktoobri pärastlõunal üheskoos kätte oksakäärid, trimmerid, kirved jms ning tegime üheskoos korda külaplatsi kõrvale jääva kaldaala. Aitäh teile, kes

Koogi küla silt enne talgusid. Foto: Maris Kangur

ikka ja alati olete valmis kohale tulema ja käed külge lööma!

Kuid sellega tööd meie külakeskuses ei piirdu, kevadisel talgupäeval ehitame ootele kogutud puitmaterjalist valmis uue purde, et lapsed saaksid taas suvepäevadel Koogi rannas veemõnuseid nautida. Vaja oleks ehitada ka uus mänguväljak, sest vana on pehkinud ja amortiseerumas. Ning kuigi meil on pealehakkamist täis tublid töökaed olemas, siis selle jaoks meil raha kahjuks ei jagu. Siinkohal saad appi tulla sina, armas vallanaaber, hääletades meie idee poolt Tartu valla kaasavas eelarves.

Lisaks ootame kõiki lähemalt ja kaugemalt ikka ja alati meile talgutele appi, koos jõuame rohkem!

Koogi küla talgud. Foto: Signe Sireneva

Laeva kultuurikeskus tähistab 110. sünnipäeva

Allikas: Virve Tamm
ja kultuur.tartuvald.ee/laeva/ajalugu
Artikli koostas Iren Hansen-Auri

Sel aastal möödub 110. aastat Laeva kultuurikeskuse avamisest. See ajalooline hoone on pikka aega olnud kultuurielu tuiksooneks, pakkudes kodu kohalikele lauljatele, näitlejatele ja tantsijatele. Laeva kultuurielu juured ulatuvad aga märksa kaugemale, tagasi 19. sajandi teise poole. Ajalooline traditsioon Laevas ja Kursi kihelkonnas on põhjalikult jäädvustatud B. Änilase käsikirjas „Ajalooline traditsioon Kursi kihelkonnast“ ning annab tunnistust piirkonna elavast kultuuripärandist.

Aastal 1865 asutasid Laeva koolmeister Christian Märks ja ärksad kohalikud taluperemehed Karl ja Juhan Mauer Laeva Muusika ja Laulu Seltsi. See oli kohaliku kultuurielu keskpunkt, kus loodi nii pasunakoor kui ka laulukoor. Pasunad telliti isegi Peterburist Zimmermanni vabrikust, esialgu võlgu. Võla tasumiseks korraldati näitemänge ja etendusi, millest kujunesid hiljem Laeva seltsielu lahutamatud osad. Algusaastatel puudusid seltsil oma ruumid ning harjutusi viidi läbi taludes või vallamaja saalis. Peod ja kokkusaamised toimusid talude õuedel või Laeva mõisa rehe all.

Laeva seltsielu kuldaeg

1895. aastal osales Laeva pasunakoor Tallinna laulupeol, mida peeti tollasele väikelinnale suureks auks. Seltsiga liitusid aina uued liikmed ning juba aasta

hiljem oli seltsil nii segakoor, meeskoor kui ka neidude koor. 1910. aastal esines Laeva Laulu ja Mängu Seltsi segakoor Tallinna 3. laulupidustusel 12 lauljaga, keda juhatasid Christian Märks ja Johannes Reimann. Ka 1912. aastal astuti üles Eesti asunduste laulupeol, tuues taas tuntuks oma kodukandile. Teatrietendused olid Laevas sedavõrd populaarsed, et mõnel õhtul kanti ette koguni kolm lühinäidendit. Nii näiteks mängiti 1884. aastal näidendeid „Kodukäija“, „Hall mantel“ ja „Kohtusse kaebamine“. Näitemängude vaheajal esines muusikakoor, pakkudes vaatajatele terviklikku kultuurielamust. Kuna ruumide puudus pärssis Laeva Muusika ja Laulu Seltsi tegevust, otsustati 1914. aastal oma seltsimaja rajada. Hoone ehitamiseks koguti raha näitemüükide, pidude ja korjanduste kaudu ning valmis hoone on tänaseks 110. aastat kohaliku kogukonna kasutuses olnud.

110. aastat – traditsioonide auks ja tuleviku suunas

Laeva kultuurikeskuse ajalugu on põhjalikult uurinud Virve Tamm ning 110. aastapäeva pidustused toimuvad 20. detsembril kell 17.00. Kõiki huvilisi, eeskätt endisi kultuuri eestvedajaid, oodatakse sellest tähtsast sündmusest osa saama, et austada paikkonna rikast kultuuripärandit ning koos meenutada senitehtut.

Laeva kultuurikeskuse lugu on inspireeriv näide sellest, kuidas põlvkondade jagatud pühendumus ja kultuurihuvi suudavad aastakümnete vältel hoida elus kohalikke traditsioone ja identiteeti. 110. aastane Laeva kultuurikeskus seisab ka tänapäeval kui kogukonna süda, olles valmis astuma uude sajandisse koos uute põlvkondade ja värske algatustega.

Laeva Kultuurimaja. Foto: Timo Arbeiter

Kerimäen Mieslauljat Tuulel külas

Pirjo Pall,
Kõrveküla naiskoor Tuule

Me kohtusime taas ja nagu koorjuhid tabavalt ütlesid – ei tulnudki oodata aasta või kaks. Taaskohtumise rõõmu tundsid Kõrveküla naiskoor Tuule ja Kerimäen Mieslaulajat Savonlinnast, Soomest. Õeldakse küll, et Soome mehed veel eestlastelegi oma „tasa ja targu“ suhtumisega silmad ette teevad, aga tuleb tunnistada, et Kerimäe meeskoori lauljate puhul peab pigem paika „meest sõnast, härگا sarvist“, sest kevadel andsid mehed sõna ja juba oktoobris olid nad kohal.

12. oktoobril toimus taaskohtumise tähistamiseks imekaunis kontsert Tartus Peetri kirikus. Kui naiskooril õnnestus Soomes külastada Euroopa suurimat puukirikut, siis loomulikult sellega võistelda ei saagi, aga Peetri kiriku kaunis kõla ületas kahtlemata ootusi. Samuti ületas ootusi saanud publik, kes oskas hinnata ja nautida teemantina särema lihvitud koorilaulu. Kõrveküla naiskoori rõõmuks oli lauljaid tulnud tervitama terava kõrvaga Tartu valla esindaja, kes lahkesti pärast ka dirigente külma ilma eest kaitsvate kinkidega kostitas. Vastukaaluks hoolitses meeskoori kodulinn selle eest, et naistel ka vaimse tervisega kõik hästi oleks, sest kingiks saadi südamekujuline stressipall, mis kindlasti aitab pingelisel laulupeo ettevalmistuse perioodil. Siiski tagasi laulude juurde, sest see ju ongi põhjus, miks taaskohtumine nii

emotsionaalseks osutus. Naiskooril oli ette valmistatud kava, mis oli kui rännak iseendani. Alustades kiitustega loojale, kõneldes palveid ja hoides väetimaids, jõudes filosoferima teemal „Mis on inimene“, siis märgates, et kõik teed viivad vaid iseendani ja lõpetades unelauluga, mis laulurännaku finišini viis. Tuleb tunnistada et pärast sellist etteastet võttis meestel omajagu aega, et end lavale sättida ja julgust koguda, et ka enda parimad palad ette kanda. Loomulikult polnud ärevuseks mingit põhjust – kõlavalt, mehiselt ja uhkelt kajasid laulud Soomest, armastusest ja ootamatult tuttav „Hakkame mehed minema“. Viimati mainitud laul sai ka palavaima aplausi.

Kontserdi lõpetas kooride ühisesitu-ses kõlanud „Kirkkossa“. Laul kõlas võimsalt ja selle sügav mõte jõudis ka kuulajateni.

Selle võimsa noodiga tunduks paslik ka artikkel lõpetatuks lugeda, kuid ühine õhtu sellega veel ei lõppenud. Ei tahaks endale hoida seda kohtumise lusti, mis toimus pärast kontserti, kui Tuule koori naised viisaka vastuvõtu korraldasid ja siiski juhust kasutasid, et oma andeid veelgi avada. On meil kooris ju lisaks vägevale lauluoskusele ka palju pillimängijaid ja kergeid tantsujalakesi. Niisiis

löödi pärast pidusööki pillid kõlama, lauldi vahvaid laule ja loomulikult õpetati Soome meestele paar rahvalikku tantsu. Mehed polnud taas suu peale kukkunud ja lubasid julgelt, et nendel veel palju õppida tuleb, et meie moodi andekaks saada. Komplimendid võeti lahkelt ja leebelt vastu. Üllatuse valmis-tas ka Soome mees Eestis – Harri, kelle kaudu naiskoor ja meeskoor kokku said. Harri oli ette valmistanud oma versiooni ühislaulust „Kirkkossa“ ja kuigi see oli pandud pisut kergemasse võtmesse, kõlas laul ometi südamlilikult ja siiralt. Pealekauba kinkisid mehed naistele veel helisevaid aariaid ja ka ühe tuttava viisi „Rohelised niidud“. Ja nüüd ongi paslik koht lugeda lugu lõppenuks, sest rohelised niidud on kolletunud, värvilisi sügislehti täis ja taaskohtumine selleks korraks läbi.

Kõrveküla naiskoor tänab kõiki, kes selle rõõmsa taaskohtumise sünnile kaasa aitasid: Tartu valda, Eesti Kultuurkapitali Tartumaa ekspertgrupp, armsatele dirigentidele juhendamise eest sügav kummardus, toetajatele siiras tänu, lauljatele kniks ja kraaps ja Lisbet Hillakule aitäh kauniste kandlepalade eest. Uute laulmiste, kohtumiste ja rõõmustamisteni!

Mihklipäev Kõrveküla moodi!

Meeli Kruus,
Kõrveküla maanaiste selts Miina

Mihklipäev on olnud eestlaste jaoks üks olulisemaid rahvakalendri tähtpäevi, mille ümber kujunesid välja paljud kombed ja uskumused. Kui saak oli põllult kogutud ja suuremad välitööd tehtud, tuldi kokku, et pärast pikka suvist tööperioodi tähistada ja puhata.

Kõrveküla maanaiste selts Miina püüab traditsioone elus hoida ja korraldas taas Kõrveküla vana spordihalli juures mihklipäeva. Toimus sügisanni-, käsitöö- ja taimelaat, kus kohalikud said müüa kodumaist toitu, käsitööd ja sügissaadusi. Kauplema olid oodatud nii tootjad kui ka need, kel oma aias saak veidi suurem. Lettidelt leidis köögivilju ja kanamune, mett, jõhvikaid, ebaküdooniaid, hoidiseid, värsket saia ja leiba. Kohal olid nahaõmbleja ja mütsimeister, osta sai kingitusi, soojasid sokke, peapaelu ja salve, maitsta head glögi ning osaleda loteriis.

Vanasti toodi mihklipäeval kariloomad karjamaalt koju, kuna õues läks jahe-
damaks. Vaadati loomad üle, kontrolliti nende tervist ja hinnati, kuidas nad olid suvel kasvanud. Meil rõõmustas lapsi Vahe talu jäneste ja kanadega, keda sai kokku lugeda, süle võtta ja paitada.

Juba mitmendat aastat toimus hoidiste konkurss, kus võitjad valitakse rahvahääletuse teel. Võistlus annab küla-
rahvale võimaluse maitsta ja hinnata sügise parimaid maitseid, olgu selleks siis traditsioonilised hoidised või uued ja loomingulised kombinatsioonid. Li-

saks on hea õppida üksteiselt uusi nippe ja saada inspireerivaid ideid, kuidas sügissaaki säilitada.

„Lemmikhoidis 2024“ tiitli sai vürtsikas rabarberikaste, mille valmistas Anneli Post.

Parim soolane hoidis oli küüslauk punases soustis, autoriks Mari Leover.

Parim magus hoidis oli Kaja Läti keedetud kuslapuums.

Tartu valla esindaja valis enda lemmikuks vürtsika tsillimoosi, hoisistaja Doris Turk.

Selline sündmus, kus rõõmsalt maitstakse, arutatakse ja jagatakse nippe, teeb mihklipäevast mõnusa ajaviite ja pakub suurepärase võimaluse luua uusi tutvusi ja hoida elus kogukondlikku vaimu.

Maanaiste seltside tegevusel on olnud ajalooliselt oluline koht eesti rahvusliku identiteedi ja sotsiaalse ühtekuuluvuse tugevdamisel. Seltside kaudu edendati haridust, kultuuri ning samuti soodus-

tati suhtlust ja koostööd. Seda teeme ka meie – Kõrveküla maanaiste selts Miina! Kultuuri säilitamine ei tähenda vanade tavade muutumatut järgimist, vaid nende mõtestamist ja kohandamist ajaga.

Me teeme asju omamoodi, seome vana uuega ja vahel viskame sisse mõne vimka. Suvel panime päikeseloojangukontserdil esinema kaks eriilmelist artisti – pärimusmuusiku Anu Tauli ja tšellovirtuosi Silvia Ilvese. Mihklipäeval pakkus muusikalist meelelahutust Kuuba-Eesti koosseis La Luna. Nad olid tõeliselt ägedad ja kindlasti lisasid tavapärasele mihklipäevale vürtsi! See on näide sellest, kuidas traditsioonid ei pea olema ajaloo kinni, vaid neid saab rikastada ja uuendada.

Selline mihklipäeva tähistamine ühendab mineviku ja oleviku, andes külaelanikele põhjust koguneda, juttu ajada, head muusikat nautida ja tantsida, pidada meele oma juuri ning tunda kogukonnatunnet.

Lähtel alustas tööd uus perearst

Kaisa Kreela,
Tartu valla Kuukirja reporter

Lähtel puhuvad uued tuuled, sest juba mõned kuud juhib perearstikeskust doktor Anthony Vitik. Intervjuus uurisin, kust ta tuleb, kuidas Lähtele sattus ning milliseid soovitusi arstina jagab.

Kuidas leidsite tee Lähte perearstikeskusesse?

Otsustasin, et soovin peale residentuuri lõpetamist hakata nimistuga perearstiks. Vaatasin erinevaid vabanevaid kohti ning Lähte jäi silma, sest selle puhul oli palju, mis mulle meeldis ja sobis. Seejärel läksin dr. Prooveli juurde inkubatsiooniprogrammi ning kuna kõik sujus, osalesin konkursil ja sain nimistu uueks omanikuks.

Kust tuli mõte õppida arstiks?

Peale keskkooli võtsin vaheaasta, et selgusele jõuda, mida soovin teha. Teadsin, et tahan minna ülikooli ja valisin arsti ja inseneri vahel. Valituks osutus lõpuks esimene.

Mis teeb perearstist hea perearsti?

Kättesaadavus ja see, et arstil oleks aega patsiendiga tegeleda. Perearst peaks pidevalt ennast arendama, sest meditsiin

muutub kiiresti. Lisaks võiks arsti ja patsiendi vahel olla hea kontakt.

Elasite/töötasite pikalt välismaal. Rääkige sellest!

Tegelikult olen välismaalane, mul on Tšehhi-Kanada kodakondsus. Olen sündinud Kanadas tšehhide perre. See on üks põhjus, miks otsustasin ülikooli minna Tšehhi. Eestis olen elanud 7 aastat ja siia tõi mind tüdruksõber.

Mis Teid selle töö juures kõige rohkem motiveerib?

Kui tunnen, et olen teinud head tööd ja aidanud ning patsient on saanud abi.

Kuidas tulete toime stressirohketes olukordades?

Sõltub olukorrast – kui on kiire, siis proovin võtta hetke ja rahuneda, et asja loogiliselt vaadata, teha edasised otsused ja plaan, kuidas probleemiga tegeleda. Kui pole nii kiire, siis mõnikord võtan tegelemiseks aega, et saaksin probleemi seedida, arutada teiste inimestega ja leida parim lahendus.

Kuidas vältida stressi?

Asi on tasakaalus. Vähene kogus stressi ei ole halb, igapähe on seda mingil määral. Tuleb mõelda, kas tuled enda stressi hulgaga toime. Kui ei, siis oleks hea

vaadata, kas saab elus muudatusi teha. Kui on stress, siis on vaja leida enda tee, kuidas sellega hakkama saada, näiteks füüsiline aktiivsus, meditatsioon või muu meeldiv hobi.

Kuidas end iseloomustaksite?

Olen rahulik, sõbralik ja sportlik. Mulle väga meeldib sport, kuigi viimasel ajal on selleks vähe aega.

Mis on kolm kõige tähtsamat asja, et püsida ka praegu, haigusperioodil terve?

Esiteks, hoolitse enda keha eest (puhkus, tervislik toit, liikumine). Teiseks, vähenda ebavajalikke riske (näiteks vaksineeri gripi vastu). Kui on kindlasti vajalik olla terve, väldi kontakti haigete inimestega. Kolmandaks, kui hakkad jääma haigeks, kuula enda keha, puhka ja vajadusel hakka ennast kohe ravima. Nii möödub tõenäoliselt haigus kiiremini.

Mida tegite viimati esimest korda elus?

Tellisin esimest korda elus uue ülikonna. Olen varem ostnud ja rentinud kasutatud ülikondi.

Rääkige endast mõni huvitav fakt.

Oskan hästi uisutada.

Viie Järve Võrk ühendab ettevõtjaid Vooremaa lõunapoolses osas

Katrin Sisask,
Viie Järve Võrk MTÜ

Viie Järve Võrk MTÜ ühendab ettevõtjaid Tartumaal, Tartu vallas, looduskauni Vooremaa lõunapoolses osas. Pakume Põhja-Tartumaal looduslähedast puhkust koos meeldejäävate elamustega.

15. oktoobril külastasid võrgustiku liikmed koos liituda soovivate ettevõtjatega naabruses juba toimivat ja Eestis kõigile teada olevat võrgustikku Sibulatee. Kohutamiselt võeti kaasa palju häid mõtteid, vesteldi Sibulateega liitunud ettevõtjatega sellest, mis on hästi ja kõigile silmaga näha, ja samal ajal kiigati ka turismi-majanduse telgitagustesse. Sibulatee külastus toimus LEADER meetmesse 1.2 Turismiettevõtluse arendamine kirjutatud projekti toel, mille eesmärk on luua Lõuna-Vooremaale, Tartu valda ettevõtjate võrgustik ühisturunduse ja

-tegevuste läbi viimiseks.

Täna on meie võrgustikuga liitunud 9 ettevõtjat Tartu vallas: Vudila, Äksi Motorantšo, Saadjärve Jahtklubi, Parvlaev Lennuk, Jääaja Keskus, Elistvere Loomapark, Juulamõisa Pärimuskohvik, Kopli majutus ja Ekas OÜ.

Võrgustikuga on oodatud liituma kõik piirkonda jäävad ettevõtjad, kes tunnevad, et ka nemad rikastavad läbi oma tegevuse kohalikku elu, vaatamisväärsusi ja kultuuripärandit. Huvi korral võta julgelt ühendust: katrinsisask@gmail.com

Ega me ilmaasjata ei ütle, et meil on siin viis järve, aga rohkem kui 50 elamust!

Jogentagana 2024

Karita Tilk,
Tartu valla kultuuritööspsialist

11.–12. oktoobril toimus X Tartu- ja Jõgevamaa harrastusteatri festival Jogentagana 2024, mis sedapuhku toimus Tartu vallas, Tabivere rahvamajas.

Tabivere Rahvamaja lavalaudadel esinesid kahel päeva 5 harrastusteatri: Luunja Adateater, LendTeater, Puurmani näitering, MTÜ Avinurme Suveteater ning Palamuse Amatööriteater.

Etendusi hindas žürii koosseisus Tiina Tegelman (Eesti Harrastusteatri liit), Martin Kork (vabakutseline näitleja) ja Esta Sökk (Tabivere harrastusteatri asutajaliige ning pikaaegne eestvedaja). Pidulikult auhinnatseremoonial sõnas žürii esimees Martin Kork: „Harrastusteater on justkui teatri jäme juur, millest sageli saabki alguse tõeline kirk teatri vastu“.

XI Tartu- ja Jõgevamaa harrastusteatri festival toimub järgmisel aastal Jõgevamaal!

Tartumaa parim lavastus, Tartumaa parim lavastaja ja parim naisnäitleja Luunja Adateatrist. Foto: Rasmus Karja

Auhinnad jagati välja järgmistes kategooriates:

Jõgevamaa parim lavastus:
Puurmani näitering „Küllus“

Tartumaa parim lavastus:
Luunja Adateater „Rehepapp“

Tartu- ja Jõgevamaa parim lavastaja:
Tarmo Tagamets
(Luunja Adateater „Rehepapp“)

Jõgevamaa parim meesnäitleja:
Meelis Kõressaar
(Puurmani näitering „Küllus“)

Tartumaa parim meesnäitleja:
Margus Möll
(LendTeater „Võluharjutus“)

Jõgevamaa parim naisnäitleja:
Mari Raap
(MTÜ Avinurme Suveteater „Patuste palk“)

Tartumaa parim naisnäitleja:
Iiri Saar
(Luunja Adateater „Rehepapp“)

Eripreemia:
Lavastuse „Pidu taevani“
täpne seade.

Kunstifestival „Linnast välja“ kutsub tantsumaalitundi kogukonnamaali looma!

Karita Tilk,
Tartu valla kultuuritööspsialist

11. detsembril tervitame 13 paigas üle terve Tartu valla advendiaja saabumist. Kõrvekülas tähistame seda põneva tantsumaalitunniga, mille käigus valmib kogukonnamaal.

Kell 15 on kõik huvilised oodatud tantsumaalitundi, mis toimub Tartu Vallamaja saalis. Tunniga võivad liituda igas vanuses inimesed ja siinkohal peab rõhutama, et eelnev kogemus maalimises või tantsimises pole absoluutselt olulised!

Tundi juhendab koreograaf, maalikunstnik, tantsija ja tantsupedaagoog Kalli Pikas. „Elamuslik tantsumaalitund on üks suurepärase võimalus veeta aega oma pere, sõprade aga ka kogukonnaga. Keha- ja meelepingeid vabastavad liikumistehnikaid aitavad julgelt maalimise juurde asuda ja vastupidi, muusika joonistamine viib hoopis keha liikuma,“ kirjeldab tunnis toimuvat Kalli ise.

Tantsumaalitund juhatab sisse advendiaja tähistamise Kõrvekülas. Pärast tundi saab Tartu Vallamajas meisterdada Kõrveküla Maanaiste

selts Miinaga. Kell 17 kogunetakse vallamaja ees oleva kuuse all, et süüdata tänavune adventituli. Tule süütab Tartu vallavanem Jarno Laur. Esineb Kõrveküla naiskoor Tuule. Programm on tasuta! Kunstifestival „Linnast välja“ on Tartu valla projekt, mis kuulub Tartu 2024 põhiprogrammi.

Rohkem infot: Karita Tilk,
karita.tilk@tartuvald.ee.
53 407 100

J.V. Veski nimeline Maarja-Magdaleena Põhikool pürib Rakett Juunioriga Eesti nutikaima kooli tiitlile

Virge Valdmaa,
loodusainete õpetaja ja
raketimeeskonna juhendaja

Septembri alguses levitas Eesti Teadusagentuur koostöös Ahhaa teaduskeskusega põnevat teadet: hakatakse otsima Eesti nutikaimat põhikooli. Kuuldes uudist, oli Maarja-Magdaleena Põhikooli plaan selge – sellises ettevõtmises peab meie väike, ent teadushuviline kool kindlasti kaasa lööma.

Kolme Põrsakese Teadusringi juhendajana tean, et meie kooli õpilased on väga teadushimulised ja innukad uusi teadmisi omandama. Esimese sammuna tuli leida meeskond, kes meie kooli Rakett Juunioris esindama hakkaks. Pärast mitmeid nuputamisesülesandeid selgusid kuus andekat noort teadlast: 4. klassist Ekke Mansbergi ja Oliver Sander Kase, 5. klassist Mai Kallaste ja Katre Altmäe ning 6. klassist Marlo Paales ja Rasmus Soovere.

Kui meeskond oli koos, asusime täitma Rakett Juuniori esimest ülesannet –

luua tuli video, mis demonstreeriks muna pudelisse saamise teaduslikku katset. Lapsed pakkusid ise lahendusi, minu ülesanne oli neid suunata, varustada vajalike vahenditega ning jäädvustada nende tegevust. Vahepeal said osad katsevahendid otsa ja tuli kiiresti kohalikust poest uued varud tuua, kuid pärast 90-minutist pingelist võtteperioodi oli katse edukalt sooritatud ja video toormaterjal koos. Video monteerimise võtsid enda kanda Katre ja Ekke, kes said sellega suurepäraselt hakkama. Ühisel arutelul valisime võistlustöös Katre monteeritud video.

Meie rõõm oli suur, kui saime teada, et Maarja-Magdaleena Põhikool valiti Tartumaa kaheksa parima kooli hulka ning pääsesime edasi maakondlikusse vooru! Üle Eesti esitas oma video 147 kooli, kellest maakondlikesse voorudesse jõudis 103.

Maakondlik voor toimus 25. oktoobril Tabivere Põhikoolis, kus Tartumaa kaheksa parimat astusid lahendama nelja erinevat ülesannet. Meie kooli noored saavutasid teises ülesandes võidu, mis

Maakonna parim raketitiim: õp Virge, Rasmus, Oliver Sander, Marlo, Ekke, Katre ja Mai. Foto: Kristiina Raja

andis neile pääsu esimesse duelli. Selle duelli võit tõi neile pääsu lõpuduellile, mille võitjad pääsevad Tartusse Ahhaa teaduskeskusesse veerandfinaali, kus 4. ja 5. novembril astusid võistlustulle kõikide maakondade parimad koolid. Lõpuduelli võit tuli koju ja nüüd esindab J.V. Veski nimeline Maarja-Magdaleena Põhikool Tartumaad Rakett Juuniori veerandfinaalis! Soovime meie nutikatele teadushuvilistele Ekkele, Oliverile, Katrele, Maile, Rasmusele ja Marlole kõrget ja edukat lendu Rakett Juuniori pardal – pöidlad pihku ja elame neile kaasa!

Sügis Laeva Põhikoolis

Margit Hannus,
Laeva Põhikooli infojuht

16. septembril külastasid meie õpilased Alutaguse rahvusparki, kus 4.–6. klassi õpilased osalesid õppeprogrammis "Peipsi järve jälgedes" ja 7.–9. klassi õpilased võtsid osa programmist „Millest jutustavad aastarõngad?”. Õpiti tundma rannamännikut, saadi teada, kuidas tekkisid luited ning milline on sealne taimkate. Saadi selgeks, mida peidab puude sisemus. Vaadeldi loomade tegutsemisjälgi ja uuriti Kauksi oja vett ning rannale uhutud karpe. Hinnati looduskeskkonna hetkeolukorda.

19. septembril, osalesid Laeva Põhikooli õpilased ülemaailmsel maailmakoristuspäeval, et panustada puhtamasse keskkonda. Noored korjasid küla tänavatelt, parkidest ja metsaalustest mitu

kotti prügi, näidates oma hoolivust ja vastutustundlikkust kodukoha looduse hoidmise vastu.

20. septembril käisid 1.–3. klass koos lasteaia koolieelikutega Vapramäe matkarajal sügise sünnipäeva tähistamas.

26. septembril toimus aktiivsel vahetunnil õunajooks. Iga joostud ringi eest sai õpilane ühe mahlase õuna, mis on korjatud direktori enda õunapuudelt. Nii uskumatu kui see ka ei tundu, siis lapsed jooksid suure õhinaga ja mitu ringi. Mõni lahkus jooksnult 5–6 õunaga ja oleks veelgi jooksnud, aga vahetund lõppes.

Septembri viimasel päeval oli koolis mahlategu. Kella poole kahest said kõik

huvilised tulla ise oma käega mahla tegema ja maitsuma. Kes olid oma taara kaasa võtnud, said õunamahla ka koju võtta. Õunamahla sai kokku üle 200 liitri.

1. oktoobril tähistasime rahvusvahelist muusikapäeva. Oma teekonnast muusikuna rääkis meile Elli Käbin, kes on ühtlasi ka lasteaia uus muusikaõpetaja. Koolivaheaja alustamiseks käisime kogu kooliga 18. oktoobril Aura veepargis. Uut veerandit alustasime koolimaja sildi vahetamisega 28. oktoobril. Uus silt on kooli pika ajaloo väärtustamiseks kinnitatud endise sildi kruvidega ja vana silt leiab auväärse koha koolimajas.

Noored ettevõtluse teel: Tabivere Põhikooli minifirmade alustamine ja osalemine projektis „Lõuna-Eesti Ettevõtlik Noor“

| Veronika Täpsi ja Kadi Kesa

Kuus Lõuna-Eesti maakonda on läbi viimas koostööprojekti Lõuna-Eesti Ettevõtlikud Noored (LEEN). Projekti eesmärk on läheneda noorte ettevõtlikkuse teemale terviklikult ning parandada kuuest maakonnast pärit osapoolte omavahelist koostööd ja parimate praktikate omandamist.

Juba kevadel toimus projekti raames esimene väljasõit koolijuhtidele, tehti ajurünnakuid ja otsiti erinevaid koostöövõimalusi maakondlike ärinõuandlate ja külastati erinevaid Hiiumaa ettevõtteid ja koole. Teine väljasõit koolijuhtidele toimub novembris Kagu-Eestisse.

Tabivere Põhikooli huvijuht Veronika Täpsi läbis augustis õpilaste ja minifirmade koolitusel ja alustas koolis minifirmade huviringi. Minifirma huviringi kaudu saavad noored võimaluse tutvuda ettevõtlusmaailmaga ning arendada oma ettevõtlikkust. Sel sügisel alustasid kaks minifirmat, mille liikmed on juba

leidnud põnevad äriideed ja loonud esimesed prototüübid. Noorte jaoks on see väärtuslik võimalus õppida ettevõtluse ja tootearenduse põhimõtteid, mis aitavad neil oma ideid ellu viia ja ettevõtlikust arendada.

Minifirmade tegutsemise sai hea alguse oktoobrikuise ettevõtluskoolitusega „Võta ise ette!“, kus noored said viie tunni jooksul läbida minifirma loomiseks vajalikud sammud – äriidee arendusest prototüübi esitlemiseni. Meie õpilastel olid koolituse ajaks juba esialgsed ideed olemas, nii et nad said koolituse käigus kinnitust ja julgust oma ideedega edasi minna. Praktilised ülesanded ja mängulised vahepalad toetasid noorte ettevõtlikkust ja koostööoskuste arengut.

16. oktoobril osalesid minifirmade noored veel ka inspireerival konverentsil Viljandis „Lõuna-Eesti Ettevõtlik Noor“, kus olid kohal kokku 350 noort ja juhendajat kuuest maakonnast. Konverentsi esinejate seas olid tuntud ettevõtjad nagu Jalmar Vabarna ja Liisu Miller, kes jagasid oma teekonda ettevõtlusmaailmas – nende kogemused pakkusid noor-

Foto autor: Kristjan Kivistik / Stuudiopunkt OÜ

tele inspiratsiooni ja praktilisi teadmisi. Päeva jooksul said noored osaleda töötubades, mis käsitlesid raadiosaadete loomist, rahamaailmas orienteerumist, taskuhäälingute tegemist ja palju muud põnevat.

Üritus andis meie noortele suure annuse enesekindlust ja soovi oma ideid edasi arendada, et tulevikus olla ettevõtlikud tegijad ja Eesti majanduse tulevased „üksikarviku“.

Kutsume kõiki kogukonna liikmeid üles toetama noorte ettevõtluspüüdlusi ja loodame, et juba peagi saame tutvustada nende esimesi tooteid!

Tabivere Põhikooli noored Belgias: Erasmus+ ja ökoloogiline jalajälg

| Tekst ja foto: Kadi Toomi

Aastal 2022 alustas Tabivere Põhikool koostööd nelja Euroopa riigiga, et tõsta õpilaste teadlikkust jätkusuutlikkusest toidu tarbimisel, jäätmete käitlemisel ja moetööstuses. Viimane Erasmus+ projekti Ecological? kohtumine toimus Belgias, Veurnes 3.–10. novembrini.

Kohtumisel tõdesime, et kuigi suuri muudatusi ei saa teha üleöö, saab igaüks anda oma panuse, et meie järeltulevatel põlvkondadel oleks elamisväärne planeet. Mõned lihtsad mõtted, mida mees pidada ja järgida.

- Kas Sa kustutad tuled, kui lahkud ruumist?
- Kas taaskasutad riideid?
- Kas tarbid oma aia puu- ja köögivilju?
- Kas eelistad võimalusel rattaga kooli minna?
- Kas kasutad korduvkasutatavaid vee-pudeleid?

Belgia nädalal õppisid õpilased näiteks riideid parandama, selle asemel et neid ära visata, ja valmistasid värsket toorainest kõrvitsasuppi kogu kooliperele. Ecothoni raames löid õpilased jätkusuutliku digitaalse põgenemismängu. Ecothon on meie projekti formaat häkatoni. Mängu loomisel pidi iga rahvusvaheline meeskond välja töötama põneva loo põgenemiseks. Valmis mängu testiti võõrustava kooli õpilastega. Töö toimus rahvusvahelistes gruppides, kus töökeeleks inglise keel. Õpilased arendasid koostöö-, läbirääkimis-, digi- ja esinemisoskusi. Nädala andis parema arusaama kultuurilistest erinevustest ja sarnasustest. Näiteks oli huvitav avastus, et belglased viibivad siseruumides välisjalanõudega ja elavad tihedamalt koos kui Eestis. Ebameeldiv üllatus oli aga ühistranspordi ebakindlus – kui rong ei tulnud, siis teda ei tulnudki. Õpilastele avaldas muljet Euroopa Parlamendi külastus Brüsselis, kus giid andis suurepärase ülevaate demokraatiast

ja Euroopa otsustusprotsessidest. Arutleti ka sobiva valimisõiguse eale, kuid konsensusele seekord ei jõutud. Brüssel oma imelise ajaloo ja arhitektuuriga jääb kõigile kauaks meelde. Linnaga tutvuti samuti läbi digitaalse põgenemismängu, kus aitasime Tin-Tinil „põgeneda“ ning saime teada näiteks, et kui Belgia kuningas Philippe on lossis, siis lehvib seal lipp, ja et kuulus Manneken Pis on tegelikult muuseumis hoiul. Projekti jätkusuutlikkuse rõhuasetuse tõttu eelistasime liikumiseks rongi ja jalutamist. Brüsseli päeval tegime Eesti tiimiga kokku 119 100 sammu, jättes Euroopa südamesse üpriski väikese ökoloogilise jalajälje.

Korraldatud jäätmeveo teenustest

Marjaliis Kivisaar,
Tartu valla keskkonnaspetsialist

Korraldatud jäätmeveo raames on Tartu vallas jäätmevedaja AS Ragn-Sells, kelle Tartu vald on hanke korras välja valinud. Korraldatud jäätmeveo raames on võimalik mitmeid erinevaid teenuseid tellida. Kõik teenused on tasulised, hinnakirjadega saab tutvuda Tartu valla kodulehel ja AS Ragn-Sells kodulehel. Alltoodud teenuste tellimiseks tuleb pöörduda AS Ragn-Sells poole.

Biolagunevate köögi- ja sööklajajäätmete vedu

Biolagunevate köögi- ja sööklajajäätmete liigiti kogumise kohustus jõustus üle riigi alates 01.01.2024. Kõigil jäätmevaldajatel on kohustus liigiti koguda köögi- ja sööklajajäätmeid. Jäätmed tuleb paigutada kogumismahutisse lahtiselt, biolagunevas kotis või paberkotis. Kortermajadel on kohustus omada biolagunevate jäätmete konteinerit, kuid eramajad võivad toidujäätmed ka kompostida. Segaolmejäätmete konteinerisse biolagunevaid jäätmeid panna ei tohi.

Aia- ja haljastusjäätmete vedu

Alates 2024. aastast pikenes aia- ja haljastusjäätmete veo teostamise periood

ühe kuu võrra. Teenust saab tellida ajavahemikus 01. mai kuni 30. november. Haljastusjäätmed peavad olema pakitud kuni 150L läbipaistvatesse kottidesse, täidetuna kuni 10 kg. Veotellimuses tuleb kirjutada, millises koguses soovite haljastusjäätmeid üle anda ja esitada tellimus aadressile tellimus@ragnsells.com.

Pakendijäätmete vedu

Pakendijäätmed on mis tahes pakend või pakendimaterjal, mis muutub pärast pakendi kasutamist jäätmeteks. Pakendimaterjali liigid on järgmised: klaas, plastik, paber ja kartong (k.a kihiline kartong), metall, puit ja muu materjal. Pakendeid saab üle anda koti või konteineriga ja võimalik on ka naabriga ühismahuti kasutamine.

Suurjäätmete vedu

Suurjäätmed on jäätmed, mida kaalu või mahu tõttu ei ole võimalik paigutada mahutisse, nagu mööbliesemed, vaibad, madratsid, kardinapuud jms. Suurjäätmetena ei käsitleta ehitusjäätmeid ning suuremõõtmelisi probleemtooteid nagu autoromud või nende osad, ning elektri- ja elektroonikaseadmeid või nende jäätmeid ja muid tootjavastutusega hõlmatud jäätmeid. Suurjäätmete veotellimus

tuleb esitada aadressile tellimus@ragnsells.com. Tellimuses kirjutage, mida ja millises koguses soovite üle anda. Ühe suurjäätmete veokorra maksimaalne maht on kuni 5m³.

Klaaspakendite vedu

Klaaspakendeid saab üle anda ainult konteineriga ja teenust saavad tellida nii korteriühistud kui ka eramajade omanikud. Olmejäätmete konteinerisse klaaspakendeid panna ei tohi. Lubatud on ka ühismahutite kasutamine.

Paberi ja kartongi vedu

Paberit ja kartongi saab üle anda ainult konteineriga ja teenust saavad tellida nii korteriühistud kui ka eramajade omanikud. Kortermajadel on kohustus omada paberi ja kartongi konteinerit. Olmejäätmete konteinerisse paberit ja kartongi panna ei tohi. Lubatud on ka ühismahutite kasutamine. Teenuse tellimiseks tuleb pöörduda AS Ragn-Sells poole.

Lisaks tuletame meelde, et ka 2024. aastal saavad Tartu valla elanikud kasutada Tartu linna jäätmejaamasid Jaama ja Selli tänaval. Jäätmejaamade hinnakirjad on leitavad Tartu valla kodulehel ja Tartu linna kodulehel.

Aia- ja haljastusjäätmete vedu tuleb ise tellida

Marjaliis Kivisaar,
Tartu valla keskkonnaspetsialist

Aia- ja haljastusjäätmete vedu toimub ajavahemikus 01.mai kuni 30. november. Haljastusjäätmed peavad olema pakitud kuni 150L läbipaistvatesse kottidesse, täidetuna kuni 10 kg. Veotellimus esitage tellimus@ragnsells.com ja kirjutage, millises koguses soovite haljastusjäätmeid üle anda. Teenus on tasuline, hinnakirjaga saab tutvuda Tartu Vallavalitsuse ja AS Ragn-Sells kodulehel.

Tabiveres joosti rahvajooksu!

| Marika Kookla, Marika Sport OÜ

Oktoobri teisel laupäeval toimus 2. Tabivere Rahvajooks. Jooksupäev algas kell 11 Tabivere staadionil lastejookudega.

Jooksma oli registreerunud ligi 100 last. Pisematel tuli kingituse lunastamiseks teha üks staadioniring, vanemad ja kogenumad lapsed said joosta kaks staadioniringi. Lastejooksudel oli liikumiseeskujuks ja motivatsiooni üleväl hoidjaks Jääaja Keskuse mammut. Esmakordselt oli kavas ka 1,2 km noortejooks, kuhu olid oodatud kuni 17-aastased lapsed ja noored. Kokku osales antud distantsil 31 last ja noort. Põhijooksule, 5 km distantsile, regist-

reerus kokku 75 jooksjat. Meeste esikoht läks Elari Tönströmile (17:00,5), teise koha sai Lauri Enn (17:40,3) ning kolmas oli Tauno Mölder (18:29,3). Naiste arvestuses võitis jooksu Liliana Torn (18:24,8), teise koha sai Minna Kelk (19:51,3) ning kolmas oli Anette Zukker (20:07,6). Korraldaja sõnul on uus traditsioon motiveeritud 2023. aasta liikumisaastast. Ürituse eesmärk on motiveerida kohalikke liikuma, aga ka anda kaugemalt tulijatele võimalus imetleda imelist Saadjärve ümbrust sügisvärvides. Jooksu korraldab Marika Kookla koos Tartu valla ja kohalike abilistega. Jooksu toetajateks sel aastal oli Mayeri, Jääaja Keskus, Eesti Pagar, Värskas Orginaal, Foxile, Eesti Kultuurkapital ja Lii-

2. Tabivere Rahvajooks 2024.
Foto: Kaupo Kütt

kumisharrastuse kompetentsikeskus. Igale lõpetajale oli kingituseks Mayeri ja Terve Eesti Eest kingitustega kingikott. Järgmine Tabivere Rahvajooks toimub 11. oktoobril 2025, kus on võimalik ennast proovile panna 5 km ja 11,6 km pikkustel põhijooksudistantsidel ning lastel ja noortel laste- ja noortejooksudel.

Rohkem infot, pildid ja tulemused leiad kodulehelt
<https://tabiverejooks.ee/>.

Äksi 39 Team võistlushooaeg

| Tekst ja foto: Äksi Motorantšo

Äksi Motorantšos tegutsev lastele suunatud motosportklubi Äksi 39 Team on lõpetamas juba oma 31-st võistlushooaega.

Äksi 39 Team kutsub kõiki motohuvilisi lapsi motosportdiga tutvust tegema. Liituda saavad kõik lapsed, kes on vähemalt 4-aastased.

Meil on olemas erinevas suuruses tehnikat ja sõiduvärsust alustavale sõitjale. Meie juhendajad omavad rahvusvahelisi tulemusi motosportdis ja on väga pika sõidu kogemusega erinevatel motosportdi aladel. Äksi Teami moto on: „Äksis on äge!“ ja „Vunts viiesajale“.

TOPAUTO Äksi Motocross CUP 2024

Oma sarja Äksi Motocross CUP on korraldatud juba 22 hooaega. Tegu on rahvusvahelise ja enamasti laste masinaklassidele suunatud sarjaga.

Mitmeid aastaid järjest on Moto Estonia OÜ välja pannud Äksi Motocross Cup -ile peaauphinna – uue tsikli! Sellel aastal loositi kõigi vähemalt kahel etapil osalenud võistlejate vahel välja ROYAL ENFIELD HUNTER 350cc. Sügav kumardus Royal Enfield Estonia suure panuse eest Eesti Motosporti!

Täname kõiki oma toetajaid: TOPAUTO, Baltyre Eesti, Ansikker OÜ, Risanti Motopood, Motohobi OÜ, Liqui Moly Eesti, Hemden Kinnisvara, Baltic Mat OÜ, Motohoov OÜ, Terminal Oil, Edika OÜ, Corno Kaubad, Tartu vald, Sõbra Pesa, Promx, Äksi MotoRantso, Wesico, Epoksiid OÜ, Kanall OÜ.

Kolme etapiga toimunud Äksi karikavõistluste sarja tänavused võitjad on:

50cc

1. Herman TAMME, KTL Racing
2. Juss Joosep ABRAM, KTL Racing
3. Keron PEEBO, KTL Racing

50cc MINI

1. Otto HANSO, Saare Moto
 2. Devon PILV, Pilv Racing
 3. Magnus PILV, Pilv Racing
- 50cc PW
- 1.-3. Rocco ABRAM, KTL Racing
 - 1.-3. Trevor MAALMAN, KTL Racing
 - 1.-3. Rasmus PÄRTELPOEG, Äksi39Team

65cc

1. Aston KÕIV, Kagu Motoklubi
2. Martin PÕDER, Pärnu Motocub
3. Erki RAUDNAGEL, MTÜ SEK

85cc

1. Rasmus AVIK, RedMoto Racing
2. Karl Sander AEDLA, RedMoto Racing
3. Karl TEESALU, RedMoto Racing

ATV Juunior

1. Rocco KÜBARSEPP, Äksi39Team
2. Egert JUHASTE, Äksi39Team
3. Miks GABRANOV, LAT

ATV Lapsed

1. Kren ASTOK, RedMoto Racing
2. Egert SUTT, Paikuse Motoklubi
3. Paul Pärtel KOHO, Äksi39Team

MX Isad

1. Lauri TUSIS, Türi Auto-Motoklubi
2. Priit TALVES, Tihemetsa Motoklubi
- 3.-4. Avo ÄRM, Kohila Motosportklubi
- 3.-4. Urmas PÖLDMA, RedMoto Racing

MX Naised

1. Enelin HERMANN, Äksi39Team
2. Elizaveta TEHNIKOVA, Äksi39Team
3. Keity KUUS, Kagu Motoklubi

MX Open

1. Artur KRÕLOV, Tartu Motoklubi
2. Aksel PÄRTELPOEG, Äksi39Team
3. Joosep TOOM, Mobile Autokeskus MX Akadeemia

Motohobi ATV Hiinakas

1. Tarvi TIIDUSSALU, Motokubi Lääne
2. Pärtel KALA, Äksi39Team
3. David TAMMISTU, Äksi39Team

Pitbike MX

1. Matis HEINPÖLD, Viljandi Motosportdikeskus 150 p.
2. Jesper DUBOLAZOV, Kagu Motoklubi
3. Marko LEPIK, Motoextrem

Pitbike Semi

1. Rait SÕMER, Rait Sõmer
2. Oliver MÖTTUS, Oliver Mõttus
3. Mikk PINSEL, Abja Tehnikaring

Pitbike Semi Juunior

1. Aleksander HÜVA, Viljandi Motosportdikeskus
2. Gregor VARIS, Viljandi Motosportdikeskus p.
3. Mairo USIN, Viljandi Motosportdikeskus

Quad

1. Joonas AVISTE, Kagu Motoklubi

Quad 100

1. Pätirik ILM, Linnamäe Krossiklubi
2. Oskari RUOTSALAINEN, RedMoto Racing
3. Nette Riin ORG, Äksi39Team

Quad B

1. Steven ERES, Äksi39Team
2. Karl KOHO, Äksi39Team
3. Mihkel MÜRK, Paikuse Motoklubi

Teenused

TEIE MAJAL PUUDUB KASUTUSLUBA? Aitame seadustada hooneid, õhksoojuspumpasid. Kasutuslubade, kasutusteatiste taotlemine ja projektid. Ehitusdokument OÜ, e-post: info@ehitusdokument.ee, tel: 5699 3014.

Ostan teie auto, kaubiku või maasturi. Tehniline seisukord ei oma tähtsust. Vajadusel registrist kustutamine ja äravedu puksiiriga. Tel 5630 4306.

Ehitiste seadustamine, kasutus- ja ehitusload ja muud teenused. Kirjutage või helistage tel 5814 2386, coreteloy@gmail.com

Teenused:

❖ Teede ehitamine ja hooldamine	❖ Kaevetööd
❖ Kruusavedu koos paigaldusega	❖ Heakorratööd
❖ Hõõveldamine	❖ Niitmistööd
❖ Tolmutõrje	❖ Liikluskorraldus
❖ Lume- ja libedusetõrje	❖ Tänavavalgustuse ehitamine ja hooldamine
❖ Liiva, kruusa ja killustiku müük	❖ Soojusenergia tootmine ja müük
	Lähte kaugküttepiirkonnas

www.tartuvald.ee haldus@tartuvald.ee +372 56 474 475
Tartu Valla Haldus

JÕULUPROGRAMMID LASTELE: Lemming Lempsi jõulurada Mammutipoja jõulud

- tegevused Jäähaja Keskuse sees ja ees
- lõbus, kaasahaarav ja hariv sisu
- Jõuluvana külastus, toitlustus

info@jaaag.ee / 5911 3318
www.jaaag.ee

15. detsembril 2024
kell 10-14
Maarja-Magdaleena Rahvamajas

Jõululaat

Müügil erinev käsitöökaup, kudumid, ehted, kosmeetika, riided, toidukaup ja muu jõuluks vajalik.

Kell 11 Töötuba
Joulukorvi või -seade valmistamine

Kell 12 Kontsert
Esineb *Rauno Koorts*

Jõulukohvik
Saanisõitu teeb Vesper

Kaupmeestele info tel 5205906

SÜÜTAME TARTU VALLAS
ADVENDIKÜÜNLAD
01.12.2024

12:00 PIIRISAARE KÜLAKESKUS
15:00 VEDU RAAMATUKOGU
16:00 ÄKSI KIVIPARK
16:00 TAMMISTU RAAMATUKOGU- KÜLAKESKUS
16:00 LÄHTE NOORTEKESKUSE PARK
16:00 MAARJA- MAGDALEENA RAHVAMAJA
17:00 LAEVA KULTUURIMAJA
17:00 TABIVERE RAHVAMAJA
17:00 KÕRVEKÜLA VALLAMAJA
17:00 VÄÄGVERE KÜLAPLATS
18:00 RAADI LASTEHOIU HALJASALA
18:00 KÄRKSI KÜLAPLATS
18:00 VASULA MÄNGUVÄLJAK

ÄKSI MOTORANTŠO

TULE JA TÄHISTA OMA
SÜNDMUS MEIE JUURES

Peoruum 55 istekohaga
Catering
Saun

motorantso@gmail.com
+372 5358 3567

TABIVERE
Jõulu TÄIKA

Il advent
8. detsember 2024
kell 12.00-16.00

Tabivere Rahvamajas

Tule müüma või ära andma riideid, jalanõusid, käsitööd, jõuluingusi, jõulumärgiseid

Võimalik meisterdada jõulukaarte

Registreerimine
1. detsembrini!

Lisainfo ja registreerimine
tabivere.rahvamaja@tartuvald.ee või
5044479

MÕISATALLI KÕRTS VASULAS

Võimalus pidada erinevaid üritusi. Hoones on peosaal, mis mahutab maksimaalselt 80 inimest.

Võimalus kasutada kööki.

Ühe ööpäeva rent 350€+km

Soovi korral sauna rent 100€/tund+km

Lisainfo ja broneeringud: 56 474 475
miljonmotet@gmail.com
Kodulehekülge: moisatall.miljonmotet.ee

OMADUSED:

- 3 magamistuba
- avatud köök
- avar elutuba
- kõrged laed
- saun
- panipaik

RIDAELAMUBOKSID KÕRVEKÜLA 3. KÕRVEKÜLA

219 000.-

TEL: 5548357 annely@annuse.ee

Seal, kus sulgub eluraamat algab
mälestuste tee...

Avaldame kaastunnet lähedastele

ANU JÕGAR

surma puhul.

Laeva Sotsiaalmaja.

AIVO KAASIK

Siiras kaastunne Madlile ja
Evaldile poja ja Kalvo perele venna
kaotuse puhul

Renate, Evi, Eda, Reet, Viive, Arvo

Südamlik kaastunne Madlile
perega poja

AIVO KAASIKu

kaotuse puhul

Eakate seltsing Lumeroos

Avaldame kaastunnet Enele,
abikaasa perega poja

TOOMAS SAULI

kaotuse pihul

Eakate seltsing Lumeroos

Kes teab kui sügav on meri.
Kui pime on tormine öö.
Kui valus on nutetud pisar.
Kui lahku viib sõprade tee.

TOOMAS SAULI

ootamatu surma puhul.

Perekonnad Maisla, Markvart ja
Nurmsalu.

Meie hulgast lahkunud

ATS TÄHT

15.09.1949–19.09.2024

RAUL GOLDBERG

22.12.1966–28.09.2024

ANU JÕGAR

23.06.1966–04.10.2024

ÕIE KOOL

17.02.1930–17.10.2024

AIVO KAASIK

26.10.1973–19.10.2024

EELK Äksi Andrease Kogudus

Jumalateenistus armulauaga
igal pühapäeval kell 11:00

Jõuluõhtul 24.12

jumalateenistus kell 15:00

Esimesel jõulupühal 25.12

armulauaga jumalateenistus
kell 11:00

Vana-aasta õhtul 31.12

armulauaga jumalateenistus
kell 15:00

Lisainfo õpetaja

Esa Luukkala tel 5811 3195

EELK Kursi Maarja-Eliisabeti Kogudus

Jumalateenistus armulauaga
igal pühapäeval kell 15:00

Jõuluõhtul 24.12

jumalateenistus kell 18:00

Esimesel jõulupühal 25.12

armulauaga jumalateenistus
kell 15:00

Vana-aasta õhtul 31.12

armulauaga jumalateenistus
kell 18:00

Lisainfo hooldajaõpetaja

Esa Luukkala tel 5811 3195

Elulõng sul katkes äkki,
liialt ruttu kustus päev.

Avaldame sügavat kaastunnet
Enele laste peredega

TOOMAS SAULI

kaotuse puhul.

Olev, Urve, Toivo, Inge, Einar.

Me oleme tulnud ja olnud,
ja läheme taas,
ning just nagu mälestus olnust,
me jäljed on maas.

Sügav kaastunne perekond
Kaasikule kalli isa, poja, venna ja
onu

AIVO KAASIKu

kaotuse puhul.

Perekond Nahk, perekond Jõgi,
Maimu, Juula küla ja külaselts.

*Palju õnne pisipõnni
sünni puhul!*

Katriin Pedosk	01.10.2024
Ronia Lenora Pannel	03.10.2024
Luka Lääts	05.10.2024
Emma Loore Aia	09.10.2024
Sebastian Lentsius	09.10.2024
Miko Ehasoo	12.10.2024
Rasmus Raidla	14.10.2024
Roman Potašnikov	16.10.2024
Henri Rei	18.10.2024
Thea Emily Kasemets	20.10.2024
Gethe Kuusk	20.10.2024
Kregor Mölder	25.10.2024
Trevor Mölder	25.10.2024
Stefani Sepp	26.10.2024

*Kauneid päevi sul
soovime palju,
õnne, rõõmu ja kaaslasti häid,
olgu armastust, hellust ja valgust
kõigil teedel, kus iganes käid.*

*Kallist ILME KLAOST
õnnitlevad juubeli puhul
õde LINDA, HELGE ja AIVAR.*

*MADLI KAASIK 88
Elurõõmu ja erksat meelt
jätkugu paljudeks aastateks veel!*

*Südamlike soovidega
Renate, Evi, Eda, Reet, Viive, Arvo*

*KALLIS URVE!
Palju õnne, palju õisi,
palju päikest eluteel!
Imelisi rõõmuhetki,
helgeid päevi veel ja veel!*

*Parimate soovidega!
Laeva Pensionäride selts.*

N 21.11 kell 16.30 Kati Torp kunstnik Ryoji Ikeda ja tema loomingust

N 21.11 kell 17 **ÖÖSÜMPOOSION 2**

L 23.11 kell 11 **MÄNGUMETSA PERE-PÄEV**. Näitleja ja kirjanik Kadri Lepp

L-P 23.-24.11 kell 10 Õpituba. Niplispitsist jõuluehe

R 29.11 kell 17 vestlusõhtu. Esper Linnamägi ja Tõnu Kaljuste koostööst kunstnik Ryoji Ikedaga

L 30.11 kell 10 Õpituba. Värviline seto heegelpits

L 30.11 kell 12 Andreas Kalkuni kuraatorituur näitusel „Vaikelud rahvuslikel motiividel. Jaanus Samma“

R 6.12 kell 15 **ERMi teadusseminar**

P 8.12 Poole hinna pühapäev

P 8.12 kell 15 „Professorid ERMis. Kohtumised püsinäitusel“

R 13.12 kell 17 Kristjan Port ja Timo Toots Ryoji Ikeda näitusest

L-P 14.-15.12 **ERMi JÕULULAAT**

ERMi MÄNGUMETSAS

kolmapäeviti kell 10 jutuhoommikud
ja laupäeviti kell 11
meisterdamishoommikud!

NÄITUSED:

- ◆ **RYOJI IKEDA** isikunäitus
- ◆ Kellele kuulub ÖÖ?
- ◆ Vaikelud rahvuslikel motiividel. Jaanus Samma
- ◆ Varjud helisevad. Muusikaline uneskõnd Alliksaare luulega
- ◆ Igapäevane kasutus. Ajalehepaberi taaskasutus Tšiili näitel

TARTU VALLA KULTUURIKALENDER

Ajas muutuv kultuurikalender on leitav aadressil: www.kultuurikava.ee

NB! Kõik soovijad saavad oma sündmuse kalendrisse ise märkida. Loo konto, logi sisse ja lisa sündmus! Siis ei ole vaja eraldi Kuukirjale sündmusest märku anda.

NOVEMBER-DETSEMBER 2024

26. nov. kell 18.00	Äksi segakoor 65 Jääaja Keskuse konverentsisaalis.
27. nov. kell 12.00	Iga kuu viimane kolmapäev ürituste sari „ EAKATE TUND “ Tammistu Raamatukogu-Külakeskuses.
30. nov. kell 11.00	Õhina Õpitoas koolitus lauaseade jõuludeks . Juhendab Liivi Lõhmussaar. Osalustasu 42€ (sellest 12€ ettemaks). Reg. osalus e-posti teel krista@ohinaopituba.ee
1. dets. kell 10.00	Jõulupostkontor Jääaja Keskuse konverentsisaalis. Jõulukaardi meisterdamisel tuleb tasuda sularahas postmargi hind 1.30, kiri jõuluvanaale on tasuta. Korraldab Äksi aleviku kogukond MTÜ.
1. dets. kell 11.00	Jumalateenistus Äksi kirikus . Esineb Äksi segakoor.
1. dets.	I Adventiküünla süütamine Tartu valla kogukondades. Kell 12.00 – Piirissaare külakeskus. Kell 15.00 – Vedu raamatukogu. Kell 16.00 – Äksi kivi park, Tammistu Raamatukogu-Külakeskus, Lähte Noortekeskuse park, Maarja-Magdaleena Rahvamaja. Kell 17.00 Laeva Kultuurimaja, Tabivere Rahvamaja, Kõrveküla vallamaja, Väägvare külaplats. Kell 18.00 Raadi lastehoiu haljasala, Kärksi külaplats, Vasula mänguväljak.
1. dets. kell 15.00	Janno Puuseppa ja Anne-Mai Teevahi noorteraamatu „Tegemata tegemised“ esitlus Tammistu Raamatukogu-Külakeskuses. Raamat räägib 13-a poisi elust ja keerulistest valikutest murdeas. Tasuta.
1. dets. kell 16.00	Adventiküünla süütamine Juula külamajas.
1. dets. kell 18.00	Must JaAm esitleb lavastust ANNA HAAVA 160 . KUI HING EI SAA MITTE VAIKI OLLA. Tammistu Raamatukogu-Külakeskuses. Pilet 5€.
5. dets. kell 18.00	Kogukonnakohvik Tabivere Põhikooli aulas. Vestlusõhtu Tanel Jäppineniga teemal „Piiride kehtestamine ja hoidmine empaatiaga.“
7. dets. kell 14.00	Tartu valla memme-taadi pidu Kõrveküla Põhikooli aulas. Vajalik osavõtu reg. hiljemalt 29. novembriks tel 526 8895 (Ene Liivamägi).
7. dets. kell 19.00	Äksi kogukonna oma küla pidu Äksi Motorantšos. Peo teema on James Bond (riietus selles stiilis). Õhtu jooksul on oodata mitmeid üllatusi. Pilet 10€ (fienta.com või sularahas kohapeal).
8. dets. kell 12.00	Tabivere jõulutäika ja jõulukaartide meisterdamine Tabivere Rahvamajas.
8. dets. kell 13.00	Laste jõulupidu Tammistu Raamatukogu-Külakeskuses. Lastele teater ja jõuluvana.
12. dets. kell 14.00	Laeva Pensionäride Seltsi jõuluistung Laeva Kultuurimajas.
14. dets. kell 20.00	Jõulupidu Tammistu Raamatukogu-Külakeskuses. Tantsuks mängib ja laulab Toomas Krall. Vahepalasid täidab Amici Dancers ja Cú Band. Avatud kokteilibaar (sularaha). Pilet 20€, müügil fienta.com või raamatukogus. Laua broneerimine väga oluline!
15. dets. kell 10.00	Jõululaat Maarja-Magdaleena Rahvamajas. Esineb Rauno Koorts.
18. dets. kell 12.00	Iga kuu viimane kolmapäev ürituste sari „ EAKATE TUND “ Tammistu Raamatukogu-Külakeskuses.
20. dets. kell 17.00	Laeva Kultuurimajas üritus 110. aastat Laeva kultuurikeskust . Tasuta.
26. dets. kell 19.00	Jõulupidu Maarja-Magdaleena Rahvamajas. Tantsuks IRENA&Ivar Hansen. Jõuluvana. Pilet 10€ või samas väärtuses pakike jõuluvana kingikotti.

KÕRVEKÜLA

LAEVA

LÄHTE

KOOGI

PIIRISSAAR

RAADI

KÄRKNA

ÄKSI

TABIVERE

mitmes kohas

TAMMISTU

VASULA

VEDU

MAARJA-MAGDALEENA

